redem, ſeu ſucceſſorem, abſque noua apprehenſione, ſeu exercitio, quia quaſi poſſeſſio iurium incorporalium, tranſit in hæredem abſque apprehenſione, & exercitio. contra Rotam, & alios, à numero trigeſimotertio.

Id abſque dubio procedit in quaſi poſſeſſione iuris patronatus, ſeu conferendi, quæ erat apud anteceſſorem ratione Dignitatis, ſeu Beneficij, Caſtri, Villæ vel Comitatus, quæ continuatur in ſucceſſorem, ſine apprehenſione, & retinetur per Eccleſiam, ſeu Dignitatem etiam mortuo prælato, & c. à numero trigeſimoſeptimo, & ponitur reſolutio Rotæ. & idem eſt in quaſi poſſeſſione domus, ſeu familiæ, numero quadrageſimoſecundo. Et ſic contraria ſententia, non poteſt conuenire quaſi poſſeſſioni iuris conferendi, n. 43. & n. 44. reſolutio Rotæ.

Quod dictum eſt præſentatum à poſſeſſore præferri præſentato à proprietario, procedit quando fuit proceſſũ ad inſtitutionem antequam conſtaret de proprietate, ſecus ſi prius conſtaret de proprietate ſecundum Abbatem, & alios, & Rotam, à n. 45. de qua limitatione dubitat Rochus, num. 53. & authori videtur falſa abſolute à n. 54.

Acquiritur dicta quaſi poſſeſſio ex vnico actu à n. 59. & ponitur reſolutio, & deciſio Rotæ, attenditur quæ & ſpectatur vltimus actus, & immediatus, n. 63. & 64. vbi ponitur deciſio Rotæ.

Illud tamen accipiendum eſt, niſi actus ex quo prætenditur acquiſita quaſi poſſeſſio, factus ſit ſine præiudicio iuris alterius. num. ſexageſimoquinto, vbi ponitur reſolutio Rotæ.

Ad acquiſitionem poſſeſſionis ad effectum de quo agitur, ſcilicet validitatem collationis, præſentationis, vel electionis, requirantur requiſita poſita per conſilium Caldericum, quod Rota ſeruat. numero ſexageſimoſexto.

Primo requiritur bona fides. Secundo, quod præſentatio, vel electio ſit admiſſa, & ſecuta inſtitutio vel confirmatio. Tertio, quod prouiſus fuerit in poſſeſſione Beneficij, &c. Quarto ſciẽtia & patientia illius in cuius præiudiciũ quaſi poſſeſſio acquiritur, n. 67. quæ requiſita ponunt, & ſequuntur alij Doctores relati numero 68. licet ad effectum acquiſitionis abſolute, & poſſeſſorij, non requiratur bona fides, nu. ſexageſimonono.

Circa dicta requiſita, ſunt aliqua aduertenda, & Prima circa primum de bona fide illam eſſe omnino neceſſariam, neque enim facit fructus ſuos malæ fidei poſſeſſor, à n. 70.

Quamuis prouiſio à poſſeſſore malæ fidei facta non teneat, & ſic etiam inſtitutus ſit remouendus, conſtando de mala fide, nec valeat electio, ad quam fuit admiſſus poſſeſſor malæ fidei, ſi cum eius voce fiat, & ſine ea non conſtaret eſſe voces neceſſarias, adhuc tamen prouiſio facta à proprietario, qui non poſſidet, non valebit, ſecundum Abba. & alios contra Innocentium, alios à n. 73. & reſponſio Abbatis ad l. mala fide. C. de condictione ex l. n. 77.

In hac controuerſia, author tenet mediam ſententiam, vt prima ſententia Abbatis procedat in actu præſentationis, ad quem iudex adiri debet, qui non debet eſſe author ſolus, ſecunda vero procedat in actibus ad quos iudex adiri non debet, nec requiritur eius authoritas, vt in collatione, & electione, &c. Tunc enim videtur valere actus factus à proprietario, qui non poſſidet exiſtente alio in poſſeſſione mala fide, &c. numero 78.

Obijcitur inſtitutum ad præſentationem poſſeſſoris malæ fidei non eſſe remouendum, etiamſi poſtea conſtet de mala fide. Nam ſi à tali inſtitutione non fuit appellatum per aduerſarium, tranſit in rem iudicatam, & habet vim diffinitiuæ, & conſequenter retractari non poteſt, ſi vero inſtitutio facta fuit poſito edicto nulloque comparente, & contradicente, verus patronus poſtea veniens non eſt audiendus, ſed videtur dictæ præſentationi conſenſiſſe, &c. n. 79.

Secundum authorem iſta fundamenta ſolum cõuincunt, quod taliter inſtitutus non ſit remouendus ad petitionem veri patroni, qui non appellauit, aut non comparuit, non tamen conuincunt conſtitutionem ipſam valere, nec reſpectu Superioris, contra quem non trãſit in rem iudicatam ſententia lata in cauſa Beneficiali, num. 80.

Prouiſio facta à proprietario, qui non eſt in poſſeſſione, ſualet ſi nullus alius eſt in poſſeſſione, numero octuageſimoprimo. Nã & hæres poteſt præſentare ante poſſeſſionem hæreditatis acquiſitam, numer. octuageſimoſecundo, quamuis alias per Rotam ſit dictum contrarium, num. 82.

Licet bona fides regulariter, præſumatur, etiam ſine titulo, niſi alius poſſeſſor antiquior appareat, tamen vbi ius reſiſtit non præſumitur bona, ſed mala fides, à numero 84. niſi poſſeſſio ſit iuſto titulo aut probabilibus rationibus acquiſita, vt ſit poſſeſſio longi temporis, quod in propoſito dicitur arbitrio iudicis, numero 87. vel niſi ſimus in iure dubio, & obſcuro, cuius error eſt probabilis, & iuſtus, ac æquiparetur errori facti, numero 88.

Facit ad prædicta, quod de errore iuris circa acquiſitionem fructuum tradunt Doctores relati, numero vigeſimonono.

Ex prædictis Rota alias reſoluit, quaſi poſſeſſionem Capituli conferendi Parochiales Sede Epiſcopali vacante, non ſuffragari ad validitatem collationis, quamuis contrarium fuerat deciſum, vt in deciſionibus poſitis, à n. 90.

Ex prædictis etiam alia deciſio ſupra adducta, non videtur certa, cum ibi ius reſiſtat prætendendi ius conferendi contra ordinarium, n. 94.

Cum Beneficia de iure præſumantur libera, ex vnica præſentatione, non acquiritur quaſi poſſeſſio præſentãdi, ad hunc effectum quia bona fides non præſumitur, niſi probetur fama iuris patronatus, vel quod ſimile, & niſi agatur de Beneficio, quod non negatur eſſe iuris patronatus, à n. 95.

Circa ſecundum requiſitum eſt aduertendum, quod ſi inſtitutio, aut confirmatio, ſecuta eſſet non præmio edicto, non acquireretur quaſi poſſeſſio præſentandi, licet inſtitutus de facto habuiſſet poſſeſſionem, quia talis inſtitutio eſt nulla ipſo iure, &c. 99.

Reprobatur ſententia Ferreti dicentis, quod ſtatus, ſeu quaſi poſſeſſio liberæ collationis, non poteſt induci per collationẽ factam de Beneficio iuris patronatus, abſque conſenſu patroni, n. 101.

Per prouiſiones etiã effectuatas, factas contra decretum irritans poſitum in reſeruatione, vel alia diſpoſitione, ſeu indulto, non acquiritur quaſi poſſeſſio prouidendi quia decretum inficit omnia, etiam poſſeſſionem, num. 102. & prouiſio facta de Beneficio ſito in Diœceſi, vbi habet Cardinalis indultum, eſt nulla, etiamſi Cardinalis non prouideret, propter vim decreti irritantis, nu. 103.

Alias, ad acquirẽdam quaſi poſſeſſionem, ſufficit, præſẽtationem fuiſſe admiſſam, & præſentatum inſtitutum cum effectu, ſiue bene, ſiue male, nu. 104. vbi adducitur reſolutio Rotæ.

Circa

Circa tertium requiſitum de effectuatione, aduertendum eſt, quod effectuatio collationum, ſeu præſentationum probatur per ſubſequentes collationes, ſeu præſentationes factas per vacationem, ex perſona illorum numero centeſimo quinto & centeſimoſexto, vbi adducitur reſolutio Rotæ, quod procedit etiam in ſubſequenti prouiſione per reſignationem, & contraria ſententia poſſet procedere in prouiſione per ceſſionem iuris, numer. 107.

Præſentatio, ſeu prouiſio non poteſt dici habuiſſe effectũ, ad effectum acquirendi quaſi poſſeſſionem præſentandi, licet fuerit ſecuta inſtitutio, & prouiſus manſerit in poſſeſſione Beneficij, ſi tamen manſit ex cauſa concordiæ ſubſecutæ inter illum, & aduerſarium, qui prætendebat præſentationem non eſſe patronum, &c. numero 108.

Quartum requiſitum probatur iure, & Doctoribus relatis contra alios, n. 109. ex quo renuntians Beneficiũ, quæſitum ad præſentationem patroni, in manibus ordinarij, neſciente patrono, & accepta collatione ab eo libera, detinet illud, non videtur ponere ordinariũ in quaſi poſſeſſione iuris libere conferendi, &c. ſecundum Nauar. n. 110.

Ad effectum vt poſſit dici acquiſita quaſi poſſeſſio liberæ collationis contra patronum, requiritur quod conſtet ordinarium contuliſſe beneficium, vt liberum, ſciente & patiente patrono, nu. 11. alias per collationem ordinarij factam de beneficio iuris patronatus, abſque illius mentione, non præiudicatur iuri, & poſſeſſioni patronorum, n. 112. & 113. vbi adducitur reſolutio Rotæ, quando tamen ordinarius ignoraret Beneficium eſſe iuris patronatus, cenſeretur conferre tanquam liberum, n. 114.

Si ſint plures in quaſi poſſeſſione præſentandi, præſentatio vnius ſine aliis, etiam effectum ſortita, non priuat alios quaſi poſſeſſione præſentandi, ſed magis illa præſeruat, niſi fiat animo priuandi illos, nu. 115. & 116. vbi ponitur reſolutio.

Tunc dicetur fuiſſe animo priuandi alios, quando diceret omnimodam præſentationem ſeu plenariam ad ſe ſpectare, ſeu quando diceret ſe vnicum patronum, numer. 117.

Prouiſio Apoſtolica non mutat ſtatum, ſeu quaſi poſſeſſionem iuris patronatus, ſeu conferendi, num. 118. & 119. vbi ponitur deciſio Rotæ, numero 120. reprobatur Ferretus.

Si ille in cuius præiudicium d. quaſi poſſeſſio acquiritur, non eſt in poſſeſſione illorum iurium, non requiritur eius ſcientia, & patientia. Nã ſi incorporalia vacant, quia nullus illa poſſidet, non eſt neceſſe habere ſcientiam, vel patientiam alicuius acquiſitione quaſi poſſeſſionis, n. 121. & ſeq.

Cum aduerſus Epiſcopum acquiritur quaſi poſſeſſio conferendi, ſeu præſentandi, requiritur eius ſcientia & patientia, cum eo ipſo quod eſt in poſſ. Epiſcopatus, ſit in poſſeſſione iuris libere conferendi, &c. n. 123. & nu. 124. adducitur reſolutio Rotæ, & idem eſſet in Canonicis, quo ad ius eligendi, ſeu votandi, qui eo ipſo quod ſunt Canonici, & in poſſeſſione Canonicatus, ſunt in quaſi poſſeſſione iuris eligendi, & votandi, &c. numero 125. iuxta, quod procedit quædam deciſio Rotæ, numer. 126.

Idem eſſet in eo, qui alias eſſet in quaſi poſſeſſione iuris patronatus, quamuis non præſentaſſet, &c. numero 127.

Cum acquiritur quaſi poſſeſſio ſeruitutis, aduerſus Dominum fundi, qui eſt in eius poſſeſſione, requiritur eius ſcientia, & patientia, cum eum poſſideat tanquam liberum, numero 128.

An præſumatur ſcientia illius, de cuius præiudicio agitur, iudex arbitrabitur ex multiplicatione actuum, & qualitate ipſorum, & aliis circumſtantiis, numero 129. & ex publicitate actus præſumitur ſcientia, numero 130.

Probatur etiam ſcientia, & patientia ex Lapſu longi tẽporis, n. 131. & reſpectu Epiſcopi probatur [illegible] enetur viſitare, &c. n. 132. [illegible] r, quia t

Scientia ex coniecturis colligitur, & probatur, n. 133. vbi qui ponat plures coniecturas.

Ad hunc effectum ſufficit ſcientia præſumpta, non obſtãte quod vbi agitur de amiſſione vel priuatione iuris quæſiti, non ſufficiat ſcientia præſumpta, quia hic non agitur de auferendo ſeu admittendo iure conferendi, ſeu præſentandi in totum, ſed de acquirenda poſſeſſione, & ex præſumpta ſcientia infertur poſſeſſionis ciuilis amiſſio, n. 134. & 135. & ſufficit ſcientia officialium nu. 136.

Hodie non procedit indiſtincte deciſio c. cõſultationibus, de iure patronatus, ex decreto Concilij Triden. ſeſſione 25 cap. 9. quod locũ habet, etiam in poſſeſſorio, & quando ſolum agitur de validitate præſentationis, & ideo non eſt admittẽda præſentatio exiſtentis in quaſi poſſeſſione præſentandi, niſi verificato prius iure patronatus, aut niſi fuerit in quaſi poſſeſſione poſt Concilium, adhibita cauſa cognitione ſuper iure patronatus, iuxta formam Concilij, à numero 137. & ponuntur declarationes Sacræ Congregationis & reſolutio Rotæ.

D. Decretum Concilij & declarationes Sacræ Congregationis procedunt, quando eſt controuerſia ſuper libertate Beneficij, ſecus quando ſolum eſt controuerſia inter præſentatos, ſuper pertinentia iuris patronatus. Nam hoc caſu nihil eſt innouatum per Concilium à numero 140. & ponuntur reſolutiones, & deciſio Rotæ.

D. Decretum Concilij procedit quoties præſcribitur contra Eccleſiam liberam, non vero cum contra Eccleſiam non liberam, etiam patronum, præſcribitur ius patronatus, &c. n. 143.

Pertinẽtia Collationis ad inferiorem Epiſcopo ad quem de iure non ſpectat, probatur per famam, & communem reputationem, & ſatis eſt per literas, vel inſtrumenta, docere Beneficium conſueuiſſe per talem conferri, &c. n. 144.

Quod intelligitur, quando ſuper pertinentia collationis directe non agitur, & cum ordinarius non eſt in cauſa, vel prouiſus ab eo, ſed alius habens à Papa, vel legato aliunde, numero 145. Nam contra ordinarium non ſufficit, niſi fama eſſet iuncta alia ſpecie probationis, à numero 146. vbi adducuntur reſolutiones Rotæ.

Secundo intelligitur, collationis pertinentiam ad inferiorem, probari per famam, cum quaſi poſſeſſione conferendi, alias fama ſine quaſi poſſeſſione non ſuffragatur, numero 150. Sed hoc eſt accipiendum, cum agitur contra ordinarium, vel prouiſum ab eo, tunc enim ita demum probatur per famam ſi concurrat longiſſima poſſeſſio conferendi, & agatur de iure conferendi antiquo, alias enim ſufficit fama, niſi conſtaret de ſtatu & poſſeſſione contraria, numero 151. & 152.

Ius conferendi probatur ex ſtatuto, ſeu cõceſſione Epiſcopi confirmato authoritate Apoſtolica, etiam ſi non conſtet de quaſi poſſeſſione conferendi & vſu ſtatuti. Cuius obſeruantia præſumitur ſecundum Rotam à num. 153.

1 SVfficit autem eum, qui confert Beneficium † eſſe in quaſi poſſeſſione iuris conferendi, licet apud eum non ſit proprietas, cap. cum olim de cauſa poſſeſſ. Corraſ. de benefic. 2. part. cap. 5. † Nam collatio, præſentatio, vel electio, ad eum pertinet, qui eſt in quaſi poſſeſſione horum iuriũ, cum ſint fructus eorum; qui ad poſſeſſorem bonæ fidei ſpectant, non ad Dominum l. bonæ fidei emptor. ff. de acquiren. rerum dominio, §. ſi quis à non Domino. Inſtitut. de rerum
3 diuiſ. † l. 39. tit. 28. p. 3. De quo Abb. Bellam. Et alij in cap. grauis de reſtitut. ſpoliatorum Couar. l. 1. vari. cap. 3. num. 6. & 7. Pinel. in l. 2. C. de reſcind. venditio. 2. p. c. 4. à n. 45. Ioan. Garcia. de expenſis, & melioratio. cap. 23. à n. 9. Menoch. de recuperanda remedio. 15. quæ. 40. ex n. 573. Nauar. conſ. 99. de Simon. Peregr. de fideicom. art. 49. à n. 109. Et nouiſſime Fachinet. controuerſ. lib. 1. cap. 57. cum ſeq.

4 Et conſequenter † prouiſus præſentatus, vel electus à poſſeſſore præfertur prouiſo à proprietario querelam de elect. d. ca. cum olim, & c. cum Eccleſia Sutrina de cauſa poſſeſſ. cap. conſultationibus c. ex literis. de iure patr. & ibi Dd. maxime Abb. Rota deciſi. 49. de reſcrip. & 14. de iure patro. in antiq. Staphil. de litteris gratiæ tit. de modo & forma impetranda §. 4. principaliter, n. 7. Selua de Benef. 2. p. quæ. 7. Rochus de iure patro. verb. competens, q. 14. & 45. Paulus de Citadinis eod. tract. 6. p. art. 3. n. 16. & 64. & Lamber. 1. p. 2. lib. q. 3. art. 1. & 6. Ioan. Nicol. Delphinas de iure patro. lib. 2. q. 12. 13. & 14. à nu. 187. Aymon. conſ. 322. P. De Baiſio in directorio elect. 1. p. c. 2. q. 11. & 12. Roſiniacus de Benefic. c. 1. à n. 19. Duarenus etiam de Benef. li. 3. c. 9. P. Greg. eod. tract. c. 39. n. 9. Couar. dicens hoc apud omnes eſſe receptum: pract. c. 14. n. 2. Cuchus in inſtit. maior. li. 4. tit. 1. num. 96. Maſcard. de probat. concl. 173. nu. 7. Menoch. conſ. 90. à n. 16. li. 1. Ioan. Gutierrez. conſ. 4. n. 34. & Flam. Pariſ. de reſignat. Benef. li. 7. q. 23. n. 40. Puteus dec. 206. li. 1. Creſc. 5. de iure patro. Rota deciſ. 149. 166. 167. 296. & 687. p. 1. diuerſorum. Et fuit reſolutum in vna Cremon. Prioratus de anno 1567. coram D. Oradino. Et in vna Regien. Prioratus 24. Maij 1585. coram D. Pamphilio, in qua fuit deciſum Ad validitatem præſentationis ſufficere quaſi poſſeſſionem præſentandi, quæ acquiritur ex conſenſu præſtito prouiſioni, Puteus deciſ. 209. lib. 2. Creſcen. 27. lib. 2. &c. Et in vna Nucerina Beneficiorum 30. Octob. 1592. infra adducta num. 64. Et in Hiſpalen. portionis 19. Ian. 1594. ſupra adducta c. 1. nu. 35. & in vna Piſana Capellaniæ 20. Maij inf. adducta n. 141. & nouiſſime docet Zechus de Benef. & penſio. Eccleſ. c. 2. verſ. Beneficia etiam, qui tamen maleat id procedere, licet poſtea poſſeſſionem amittat. & cap. 12. conducit conſil. Calder. 23. de Præb. & quæ tradit poſt hæc Gonçalez ad regul. de menſibus gloſſ. 45. §. 2. ex numero 1.

Hinc indultum Cardinalis Ordinarij collatoris
5 de conferendis Beneficiis ſuæ Diœceſis, † ad collationem ſuam de iure ſpectantibus, non comprehendit beneficia, in quorum poſſeſſione conferendi alius erat, licet de iure, collatio ſpectaret ad eum ex quo erant in ſua Diœceſi, Puteus d. decis. 206. lib. 1. Mohed. 8. de priuilegiis alias 179. Rota deciſ. 783. nu. 4. lib. 3. part. 3. diuerſorum, & Thanis deciſ. 3. in manuſcrip. Anaſt. Germonius de indultis Card. §. regulares à n. 92. & §. etiam ex eo n. 23.

Et fuit dictum in d. Hiſpalen. ſicut non capit † beneficia ad collationem inferiorum ſpectantia et-
6 iam diſpoſitioni Papæ reſeruata, niſi ſit facta de illis expreſſa mentio, Puteus decis. 162. num. 8. li. 2. Ferret. conſ. 17. n. 3.

Quia non auget indultum iuriſdictionem Ordinariam, ſed illam præſeruat. Anaſt. Germonius ſ. 7
† & Rota in vna Romana Beneficiatus S. Petri 28. Aprilis 1595. coram D. Gipſio & 20. Nouẽb. 1596. coram Domino Corduua, vbi quod indultum nihil tribuit, nec auget facultatem conferendi, ſed tantum remouet obſtaculum, per quod ordinarius impediebatur in collatione cap. cum aliquibus, vbi Probus ad Monach. de reſcript. in 6. Caſſad. deciſ. 8. de Præben. cum aliis &c. 8

Nec tollit indultum † optionem, vt fuit tentum per Rotam, in vna Bononien. ſupra adducta cap. primo numero 452. Anaſt. Germon. d. §. etiam ex nu. 22.

Et ampliatur prædicta reſolutio, Primo, quod ſufficiat quem eſſe poſſeſſorem iuris patronatus in conſequentiam, † & non principaliter vt poſſit va- 9
lide præſentare, vnde bonæ fidei poſſeſſor alicuius Caſtri, ſeu Villæ, vel Comitatus ratione cuius competit ius præſentandi ad Eccleſiam, ibi vel alibi ſitã, licet nunquam antea præſentauerit, poteſt præſentare, quia Dignitas ſiue Caſtrum aut Comitatus videtur hoc ius præſentandi ſemper retinuiſſe, ita Rota deciſ. 1. de iure patron. alias 140. in nouis Bellam. deciſ. 700. Paulus de citadinis licet ſatis confuſe d. art. 3. n. 64. Lamber. 2. part. 1. lib. q. 9. art. 3. n. 8. ad fin. & d. 1. part. 2. lib. q. 3. art. 1. nu. 9. poſt Cardinal. in d. cap. ex literis 1. oppoſitione, per illum textum quem ſic intelligit, & Caietan. in repetitione capituli fin. de elect. in 6.

Quamuis Doctor Sahagun in c. fin. de ſequeſtratione poſſeſſ. nu. 62. dicat bonorum † poſſeſſionem ad 10
præſentandum, nunquam ſufficere ex cap. cum Bartolus de re iudicata, vbi probatur, quod creditor cui fuit pignori data Vniuerſitas, in qua eſt ius patronatus, non poteſt præſentare, nec in eum tranſit ius patronatus cum Vniuerſitate pignorata.

Sed id ex eo eſt, quod creditor debet fructus pi- 11
gnoris reſtituere, vel in ſortem computare, † ſeu compenſare, & fructus iuris patronatus non capiant, æſtimationẽ reſtitui non poſſunt, nec in ſortem cõputari, Rochus verb. ipſe, vel is, q. 27. num. 60. & 61. Paulus de citadinis 9. p. q. 6. n. 14. Lamber. d. 2. part. 1. li. q. 9. art. 2.

Qui ibi nu. 4. & q. 10. art. 2. ad fin. ratione ceſſante 12
inquit, † id non procedere, in terminis capituli ſalubriter, de vſuris, cum ibi non teneatur maritus fructus pignoris in ſortem computare, nec reſtituere.

Quæ limitatio nihilominus mihi † non placet.
Nam quamuis in terminis illius capituli, maritus nõ 13
teneatur fructus pignoris in ſortem computare, nec reſtituere, tamen illos lucratur ad ſupportandum onera matrimonij, ad quæ non cõfert fructus iuris patronatus, & ex alia parte, creditor nõ poſſidet tãquam Dominus, ſeu animo Domini, facit quod dicitur infra cap. vlt. à numero. 178. & vide dicenda cap. ſeq. à n. 6.

Et de intellectu d. c. ſalubriter, vide poſt alios Na-
uarrum † de vſuris not. 21. à n. 64. Couarru. lib. 3. va- 14
riarum, cap. 1. n. 3. Ludouicus Beian. in reſpon. caſuum conſcientiæ, caſu 56. Ludouicus Lopez inſtruct. conſcientiæ, 1. tom. cap. 210. Aragon. 2. quæſt. 78. articul. 2. in ſolutione ad 6. & ibidem Bannez, & Salon latiſſime controuerſia 14. & Solis de cenſibus lib. 2. cap. 5. nu. 20.

Et quod † dictum eſt de poſſeſſore Caſtri Villæ, 15
ſeu Comitatus, &c. idem erit in poſſeſſore maioratus, ra

tus, ratione cuius competit ius patronatus, ſeu præſentandi, qui eſt ius quoddam vniuerſale, ſicut feudũ Caſtillo in l. 46. Tauri verb. en todo ello ſucceda. Moli. de Hiſpano. primogen. lib. 1. c. 26. in fin.

16 Et quando maioratus non eſſet ius vniuerſale, vt videtur † verius in maioratu bonorum particulariũ qui eſt inſtar fideicommiſſi, ſufficit quod ius patronatus, ſit annexum bonis maioratus, vt qui eſt in poſſeſſione bonorum illius, in conſequentiam, etiam & acceſſorie, ſit in poſſeſſione dicti iuris patronatus illis annexi, ad dicta infra c. vlt. n. 34.

Facit deciſio Rotæ, in cauſa Pampilonen. Vicariæ
17 3. Iulij 1595. † coram D. Penna, quod iuris patronatus annexi maioratus Hiſpano, poſſeſſio ciuilis, & naturalis acquiritur ſine apprehenſione conſequenter, cum maioratu, beneficio legis Regiæ, nec per momentum vacare dicitur, ſed transfertur in ſucceſſorem, ad Molinam. li. 3. c. 12. n. 20. Mieres de maiorat. 3. p. q. 11. n. 9. qui eſt in poſſeſ. maioratus conſequenter etiam erit in poſſeſ. iuris patronatus annexi ipſi maioratui, licet non ſit verus ſucceſſor illius.

18 Quod tamen non procedit † in his Regnis Coronæ Caſtellæ, ex d. l. Regia 45. tauri. ex qua poſſeſſio maioratus, ciuilis, & naturalis tranſit in verum ſucceſſorem, licet alius apprehenderet poſſeſſionem illius, & conſequenter etiam tranſit in eum poſſeſſio iuris patronatus illi annexi, vt in dict. deciſ. Pampilonen.

19 Et non in alium qui apprehendit poſſeſſionem maioratus. † Niſi forte verus ſucceſſor maioratus amittat ſuam poſſeſſionem, ex negligentia decennij, vel alias, ad tradita per Dinum in reg. ſine poſſeſſione ad fi. lib. 6. Abb. & Felin. ex num. 7. cap. vigilanti de præſcrip. Ant. Gomez in d. l. 45. tauri. num. 162. Mencha. de ſucceſſ. reſolutione. §. 2. n. 10. Mieres 3. part. quæ. 6. & 4. p. q. 21. numero 5. & Rota deciſ. 378. num. 3. parte 1. diuerſorum.

Idem etiam quod dictum eſt de poſſeſſore Caſtri
20 † Villæ ſeu Comitatus erit in bonæ fidei poſſeſſore dignitatis, aut beneficij ad quod ſpectat præſentatio, ſeu collatio. Nauar. conſ. 2. de iure patronat. dummodo talis dignitas aut beneficium non ſint reſeruata.

21 Nam tunc quantumcumque bona fide poſſideat † non valet præſentatio, vel collatio, propter decretum irritans reſeruationis, quod inficit, & annullat titulum & poſſeſſionem, & ſic caret omni effectu, & iuris adminiculo, vt dictum eſt ſupra cap. 1. numero 427. ita Rota deciſ. 4. de Præbend. in antiquior. & 20. eodem in antiquis. Simoneta de reſeruatio. q. 44. & ibi Granutius Gigas, de intruſo, n. 97. & Anton. Gabriel. de dictis concluſ. 3. n. 50. & poſt hæc tradit Gonçalez gloſſ. 15. §. 1. num. 95. & gloſſ. 31. num. 28. & gloſſ. 45. §. 2. num. 44.

22 Quamuis collector d. deciſ. 4. diſſentiat, quando intruſus eſſet beneficij † poſſeſſor, vt quia ignoraret reſeruationem, & Ægidius deciſ. 66. & Æneas de Falcon. de reſeruatio. 4. q. effect. 26. quod etiam videtur ſentire Nauarr. d. conſ. 2. & Gigas ibi & numeris præcedentibus.

23 Sed conuincitur, nam d. decretum irritans † conſequenter etiam fructuum acquiſitionem impedit, Lancel. de attentat. 3. part. c. 31. n. 92. Rota deciſ. 24. 2. p. diuerſorum.

24 Vnde in beneficiis † reſeruatis, poſſidens beneficium, etiam cum bona fide ex prouiſione ordinarij, non facit fructus ſuos, Sarnen. in regul. de Annali q. 23. Rota d. deciſ. 20. de Præben. in antiquis, & 4. eod. in antiquior. & Simoneta d. quæſt. 44. & ibi Granutius, num. 5. Sed contra intruſum in beneficio reſeruato, niſi habeat titulum à Papa, ſit condemnatio fructuum à die intruſionis, Ioan. Paul. deciſ. 37. & 120. quæ habentur in impreſſis 3. part. diuer. lib. 3. deciſ. 792. & 876. Caputaquen. deciſ. 27. ſeu 28. part. 2. Bellam. in c. grauis de reſtitutione ſpoliat. Papa in additione, Rotæ deciſ. 1. de renuntiatione in nouis, num. 8. & Mandoſ. conſi. 34. numero 10. Pontanus de ſpolio libro 4. numero 24.

Quamuis alias non fiat † condemnatio fructuum 25
niſi à die motæ litis, id eſt à tempore citationis legitime executæ, Mandoſ. ſupra. Etiam in ſpolio, & remedio capituli re integranda, niſi conſtet de mala fide, Rota deciſione 4. & decima de reſtitutione ſpoliat. in nouis Bellam. & Caputaquen. ſupra Rota deciſ. 552. numer. 2. part. diuerſor. Anton. theſaurus deciſ. Pedemontana.

Niſi ſit ſpolium violentum, in quo ſit à die intru- 26
ſionis vt ibi, † & d. deciſ. Ioannes Pauli 37. & 120. & dec. 390. lib. 3. part. 3. diuerſorum, & Cæſar de Graſſis deciſione 43. num. 12. & 14. & Mandoſius ſupra intelligendi Lancellot. d. cap. 31. num. 70. ſicut etiam in attentato, Rota deciſio. 5. de reſtitutione ſpoliat. in nouis. Lancell. d. 3. part. cap. 29. num. 149. & d. cap. 31. ex numer. 66.

Et ita tenendum eſt † quamuis Æneas de Fal- 27
con. d. quæſt. 4. effectu 9. doceat, quod quãuis recipiens beneficium in curia vacans ab Ordinario, ſcienter non faciat fructus ſuos, ex quo non habet bonam fidem, in aliis tamen reſeruationibus, niſi probetur ſcientia ipſius prouiſi (nempe quod ſciebat perſonam per quam vacauerat eſſe de contentis in extrauagante ad regimen. &c.) faciet fructus ſuos, quia ignorantia præſumitur, & ſentit Gigas ſupra à numero 93.

Et quamuis in vna † Salamantina dimidiæ portio- 28
nis 1. Aprilis 1591. coram Domino Pamphilio infra adducta 11. part. cap. vltimo 8. dubio numero 242. dictum ſit, quod poſſeſſor bonæ fidei faciat fructus ſuos procedere, etiam in beneficiis reſeruatis non data certa ſciẽtia reſeruationis, niſi reſeruatio ſit clauſa in corpore iuris, vel ſuper certo corpore beneficij, aut alias indubitata, & notoria Puteus deciſione 180. lib. 3. & fuiſſe reſolutum in cauſa Salamantina fructuum, pro heredibus Franciſci de Burgoa de anno 1587. coram Domino Gipſio, &c.

Nam iſta reſolutio eſt † contra allegata, maxime 29
contra Rotã d. dec. 20. & 4. de Præben. & d. dec. 24. 2. p. diuer. & Caputaq. Sarnen. Simonetam. Mandoſ. & Lancellot. ſupra, qui de beneficiis quomodolibet reſeruatis loquuntur.

Et eſt contra ſtylum curiæ, & ipſius Papæ † qui in 30
breuibus de capienda poſſeſſione beneficiorum reſeruatarum ſiue nomine Cameræ, ſiue ad fauorem literarum, ſemper præcipit reſtitui fructus à die vacationis beneficij, licet reſeruatio prout ſolet non ſit clauſa in corpore iuris, vel decreto corpore beneficij, de quo part. ſeq. c. 3. n. 115.

Et dicta diſtinctio inter reſeruationem clauſam 31
in corpore iuris, vel de certo † corpore beneficij, & alias reſeruationes, procedit ad effectum ſpolij, vt in d. dec. Putei 180. magis de ſtylo Rotæ, quam de iure, vt diximus ſupra c. 1. n. 426. & non eſt trahenda ad caſum, & effectum acquiſitionis, & condemnationis fructuum, in quo potius habemus ſtylum ipſius Papæ contrarium.

Et dicta ſententia Æneæ poſſet procedere ſi Be-

neficium eſſet ſimpliciter reſeruatum, ſiue dicto de-
23 creto † irritan. quod tamen ſolet apponi in reſer-
uationibus, aut ſi non apponeretur cum tam amplis
& generalibus verbis, quæ non ſolum titulum, ſed
etiam poſſeſſionem, & omnia inde ſecuta inficiunt,
ſed ſolum irritaretur, ſeu annullaretur collatio ſeu a-
ctus iuxta dicta ſupra *cap.* 1. *nu.* 411. & iuxta hoc pro-
cedet, quod tradit Gonçalez *gloſſ. vltima quæſt.* 4. *à nu-
mero* 41.

33 Secundo ampliatur prædicta † reſolutio, quod
ſufficiat quaſi poſſeſſio defuncti, ſeu anteceſſoris,
nam ea tranſit in hæredem, ſeu ſucceſſorem abſque
noua apprehenſione ſeu exercitio, vt in terminis te-
net Lamber. 1. *p.* 2. *lib. quæſt.* 3. *art.* 22 & Ioann. Gutier-
rez *conſi.* 3. *num.* 2. ex doctrina Baldi *in l. in ſuis* 4. *oppo-
ſitione, ff. de liberis & poſthumis*, quod quaſi poſſeſſio iu-
34 rium incorporalium tranſit in hæredem † abſque
apprehenſione & exercitio, quod etiam tenet Ota-
lora *de nobilitate* 1. *par.* 3. *c.* 6. *n.* 8. & Ferretus *conſ.* 179.
num. 9.

35 Quamuis contrarium † in terminis teneat Rota,
vt per Achillem *deciſ.* 105 *ſeu* 5. *de cauſa poſſeſſ.* & Ca-
putaquen. *deciſ.* 135 152. & 420. 2. *part.* Thanis *dec.* 15.
& Acoramb. 63. *lib.* 2. *in manuſcriptis* & ſequitur Hie-
ron. Gabriel. *conſi.* 185. *num.* 17. *lib.* 2. dicens quaſi poſ-
ſeſſionem iuris patronatus, ſeu conferendi ſine
actu à ſucceſſore in ſucceſſorem non tranſire, nec
à ſucceſſore acquiri, vt per Acoramb. & Achillem
ſupra.

36 Et alias † ſæpe Rotam concluſiſſe ex *l. cum hære-
des. ff. de acquir. poſſeſſ.* quam dicunt habere locum et-
iam in incorporalibus ex Alexan. *in d. l. in ſuis, num.* 8.
& Tiraquellus *in tract. le mort ſaiſit.* 4. *part.* 7. *declara-
tione & in præfatione* 3. 4. 5. 6. & 7. *declara.* qui tamen
id non dicit.

37 Sed prior opinio † videtur verior, quæ abſque du-
bio procedit in quaſi poſſeſſione iuris patronat. ſeu
conferendi, quæ erat apud anteceſſorem ratione Di-
gnitatis, ſeu Beneficij Caſtri Villæ, vel Comitatus,
Rota *d. deciſ.* 1. *de iure patron.* alias 140. *in nouis* A-
chilles *ſup. n.* 8 quæ continuatur in ſucceſſorem ſine
alia apprehenſione, Tiraquell. *in d. præfat. declarat.* 5.
38 † Facit *deciſ.* Rotæ 9. *de cauſa poſſ. in antiquis.* Poſ-
ſeſſio enim retinetur per Eccleſiam, ſeu Dignitatem
etiam mortuo Prælato, vt per Felin. *in c. conſtit, num.*
19. *de reſcrip.* Lamber. 3. *p.* 2. *lib. q.* 11. *art.* 9. Rota *deci.*
1. *n.* 4. *de reſtit. ſpoliat. in nouis* Caſſad. *deciſi.* 7. *nu.* 13. *de
cauſa poſſ.* Rota *deciſ.* 390. *part.* 1. & *deciſi.* 19. *n.* 8 *part.*
2. *diuerſ.*

Et eſt deciſio † Rotæ in cauſa Bracaren. Parrochia-
39 lis 17. Iunij, 1591. coram illuſtriſſimo Cardin. Manti-
ca in qua fuit reſolutum. *Non conſtare modernum Vi-
cecomitem, eſſe in quaſi poſſeſſione præſentandi ad Paro-
chialem, de qua agitur: nec obſtare, quod Vicecomes ſe-
nior vna cum aliis anno 1527. præſentauerit, & præſen-
tatio fuerit ſortita effectum, per vnicum actum, cum effe-
ctu ſubſecuto quaſi poſſeſſio præſentādi acquiratur, quia
poſſeſſio nō tranſit ad ſucceſſorem, niſi naturaliter appre-
henſa ſit*, l. cum hæredes. de acquir. poſſeſſ. l. 1. §. Scæ-
uola, ſi quis teſtamento liber. *Nec obſtare, quod Vice-
comes ſenior non præſentauit nomine proprio, ſed nomine
Dignitatis, & iſta quaſi poſſeſſio tanquam acquiſita Di-
gnitati, tranſeat ad ſucceſſorem in Comitatu Rota* 1 de
iure patro. in nouis Bellam. 701. *quia præſentatio in-
telligitur facta titulo donationis, qui apparet, Crauetta*
conſ. 255. num. 3. *donatio autem iuris patronatus facta à
quibuſdam patronis, non fuit facta Caſtro Comitatus, ſeu
Dignitati, ſed Franciſco Vicecomiti, & cum nomen pro-
prium fuerit propoſitum, & poſtea adiunctum nomen Di-
gnitatis, cenſetur appoſitum gratia demonſtrationis*, ar-
gumento l. ſi communis ſeruus de ſtipulatione ſer-
uo. Mela in princ. de alimentis legatis, *Bart.* l. Centu-
rio numero trigeſimonono. *Ripa* 173 de vulgari. *Nec
etiam in dubio, donatio poteſt intelligi facta Caſtro, ſeu
Dignitati, quam propter odium, ſeu affectionem fieri
ſolet, quod magis congruit perſonæ, quam Dignita-
ti, &c.*

Et poſtea 24. Febr. 1592. † fuit reſolutum. *Non con-
ſtare Vicecomitem iuniorem ſenioris hæredem eſſe, vt* 40
poſſit ad eum tanquam hæredem pertinere.

Et prima Iulij eodem † anno fuit idem reſolutum.
Et rurſus, *non conſtare de iure donantis, neque famam* 41
*publicam poſſe ſufficere, niſi per longiſſimum temporis
ſpatium concurrat quaſi poſſeſſio præſentandi, Caſſad.*
dec. 1. n. 6. de probatio. *Put.* 40. in fin. li. 1. *neque etiam
confirmationem ordinarii in caſu propoſito multum ſuf-
fragari, quia cum conſtaret, beneficium eſſe iuris patro-
natus, parum eius intererat, an ad vnū, vel ad alterum
pertineret, &c.*

Et idem † eſt in quaſi poſſeſſione alicuius domus
ſeu familiæ, vt in deciſ. Pampilonen. Vicariæ de A- 42
taun. 12. Maij 1595. coram Domino Penna infra rela-
ta, *n.* 142.

Et ſic contraria ſententia non poteſt conuenire, †
quaſi poſſeſſioni iuris cōferendi quicquid dicat Hie- 43
ron. Gabriel. *ſupra*, cum ſemper competat ratione
Eccleſiæ, ſeu Dignitatis.

Et quod in incorporalibus poſſeſſio tranſeat in
hæredes abſque † actu videtur, Rota in vna Beneuē- 44
tana cenſus 13 Iun. 1594. coram Domino meo Cor-
dua in qua Domini reſoluerunt, *dandum eſſe manda-
tum de manutenendo filiis & hæredibus, quondam con-
ſtantiæ de Comitibus, quia conſtat illam per multos annos
ante, & de tempore motæ litis fuiſſe in poſſeſſione exigēdi
redditus cenſus, de quo agitur, Et ſicut illi dandum eſſet
ſi viueret, §. retinendæ inſtit. de interdictis cū vulgatis, i-
ta & filiis, & hæredibus eius, ad tradita per Menoch.*
de retinend. remed. 3 n. 62. &c. Niſi iſta deciſio pro-
cedat iuxta ſtatuta particularia, ex quibus ſine actu
transferatur poſſeſſio in hæredes.

Quod autem dictum eſt, præſentatum † à poſſeſ-
ſore, ſcilicet bonæ fidei, præferri præſentato à pro- 45
prietario, ſeu vero patrono, limitatur procedere,
quando fuit proceſſum, ad inſtitutionem, antequam
conſtaret de proprietate, ſecus ſi prius conſtiterit de
proprietate, quia proprietas abſorbet cauſam poſ-
ſeſſionis, *cap. cum dilectus de cauſa poſſeſ.* ita declarat.
Abb. *in d. c. conſultationibus de iure patro. n.* 9. ſequun-
tur Decius *conſ.* 127. *n.* 1. & 149. *n.* 2. Ripa *in d. c. cum
Eccleſia Sutrina de cauſa poſſeſſ. nu.* 131. Bertachi. *in re-
per. verb. præſentatus à non patrono.* Paulus *de citadinis*
6. *part. art.* 3. *num.* 16. Menoch. *de recuperanda, rem.* 1.
nu. 120. Hier. Gabriel. *conſ.* 185. *lib.* 2. Cuchus *lib.* 4. *tit.*
1. *nu.* 96 loquens in electione. Ferretus *conſi.* 211. *num.*
10. *in fin.* & Ioan Gutierrez *d. conſi.* 4. *in fin.* & ſecuta
eſt Rota in vna Imolen. iuris patronatus 7. Iun. 1577.
coram Domino Cantucio, quæ habetur 2. *p. diuerſ.*
deciſi. 167. *n.* 10. † Et in vna Valentina Parochialis de
Coſentayna 26. Ianuarij 1582. coram Domino Sera- 46
phino, quæ habetur eadem 2. *part. deciſione* 269. *nu-
mero quinto, vbi numero* 6. dicitur, † *non poſſe dici con-
ſtare de non iure poſſeſſoris, quamdiū de eo docere poteſt,* 47
Ægidius deciſio. 103. *in his enim in quid requirimus,
vel partis confeſſionem, vel rem iudicatam ex Rota* deci-
ſione 3. de reſtitutione ſpoliat. in nouis, & *Caſſad.* 3.
eodem.

Et

48 Et ſecuta etiam eſt, Rota in vna compoſtellana
Parochialis 16. Ianuarij 1595. coram Illuſtriſſimo
Blancheto, vt in deciſ. ſequent. *Domini cum præ-
ſuppoſito, quod iſtud ius patronatus non ſit Vniuerſitas,
ſed particularium, dixerunt Baſcum inſtituendum, vti
præſentatum à maiori parte eorum qui ſunt in quaſi
poſſeſſione præſentandi*, cap. conſultationibus de iu-
re patron. *ſed ſi eſt Vniuerſitatis prout Domini dubi-
tant, tunc dixerunt, inſtitutionem debitam Alua-
ro vti præſentato à maiori parte, & quaſi poſſeſſionem
hoc caſu non ſuffragari, quia præfertur proprietas. Abb.*
in d. c. conſultationibus numero 9. *Io. Paul.* deciſ.
93. *& fuit dictum coram me, in vna Firmana beneficij*
28. *Maij* 1589.

Et in vna Senen. iuris præſentandi 9. Ianuar. †
49 1598. coram D. Penna, fuit reſolutum, quod quan-
do conſtat de proprietate præſentandi, non atten-
di quaſi poſſeſſio, &c. Et fuit dictum *in commen.
iuris patron.* 8. Iunij 1601. coram D. Seraphino infra
rela. *cap. vlt. n....*

Idem etiam tenet Couarru. † *d. c.* 14. *pract. n.* 2. qui
50 ait, quod præſentatus ab eo, qui eſt in quaſi poſſeſ-
ſione, præferendus ſit præſentato à vero patrono,
interim dum non eſt ſententia lata, in proprietate
iuris patronatus, & ſic quod erit inſtituendus, mo-
do ante inſtitutionem & poſt præſentationem, non
pronuntietur ſententia in cauſa proprietatis, aduer-
ſus poſſeſſorem.

Et Lambert. *d.* 1 *part.* 2. *lib.* 2. *q. art.* 6. idem † tenet,
51 qui *numero.* 4. 1. 2. & 3. caſu intelligit d. ſententiam
Abbatis ſupra, quando poſſeſſor præſentauit vnum,
& alterum proprietarius, qui mouit litem poſſeſſo-
ri, ſuper iure patronatus, & ante inſtitutionem
conſtitit de iure proprietatis, & ſic euicit ei ius
patronatus, quo caſu debebant reſtitui proprieta-
rio fructus qui extabant, ſecus vero, quando ſolum
eſſet lis inter præſentatos: Nam tunc ait inſti-
tuendum eſſe præſentatum à poſſeſſore bonæ fi-
dei, quamuis præſentatus à proprietario, ante inſti-
tutionē, probet illum eſſe proprietariū, quia res in-
ter illos acta nō debet præiudicare poſſeſſori, vt fru-
ctus etiam qui extant reſtituat, ex vulgari *reg. res in-
ter alios acta.*

Et ſic intelligit † Innoc. *in cap. Cumana de elect. n.*
52 4. vbi ait, quod ſi ad electionem fuerunt admiſſi cum
proteſtatione, vnus qui dicebat ſe eſſe in poſſeſſio-
ne, & alius qui dicebat ſe proprietarium, quia tunc
de nullo iſtorum conſtabat, ſi poſt modum tempo-
re petitæ confirmationis conſtiterit amborum di-
cta eſſe vera, ſcilicet vnum eſſe in poſſeſſione, & a-
lium proprietarium, vox erit poſſeſſoris, & ſic iſta
conſiderantur ante confirmationem, ſeu inſtitutio-
nem, & Innocentium ibi ſequitur Abbas *ibidem nu.*
11. & idem videtur tenere Abbas *in d. cap. cum Ec-
cleſia Sutrina num.* 53. cum Innoc. *ibi, & in cap. in li-
teris de reſt. ſpoliat.* & d. declarationem Abbatis vide-
tur ſequi Gonçalez *d. gloſſ.* 45. §. 2. *nu.* 43. & citat *de-
ciſionem* Venetam Tribij 55. *numero* 80. *ante fin. lib.
ſecundo.*

Sed de d. limitatione, & declaratione Abbatis †
53 *in d. cap. conſultationibus*, abſolute dubitat Rochus
verb. competens. quæſt. 19. *num.* 46. ex Innocentio *in d.
cap. cum Eccleſia Sutrina, & in d. cap. in literis*, quem
refert & ſequitur vt dixi Abb. *d. num.* 53. quia dicūt,
quod electio poſſeſſoris præferretur electioni pro-
prietarij, & illa potius eſt confirmanda, & præſup-
ponunt, quod de proprietate ipſius proprietarij
conſtet, vt apparet ex Abb. *ibi* in illis verbis, *ex quo
de proprietate conſtat*, & ratio præmilitat quantum-
cumque de proprietate conſtet: dum dicunt, quod
ideo præfertur electus à poſſeſſore, quia proprieta-
rio non licuit priuare poſſeſſorem propria authori-
tate, & poſſeſſionem ſibi aſſumere.

Ex alio etiam d. limitatio & declaratio † mihi vi- 54
detur falſa abſolute, & diſtincte etiam vbi proprie-
tarius ante inſtitutionem euicerit poſſeſſori ius pa-
tronatus, ſeu eligendi, per rem iudicatam, quia eo
ipſo quod præſentatio, ſeu electio facta eſt, conſū-
ptus eſt huiuſmodi fructus poſſeſſionis, qua poſ-
ſeſſor nihil poteſt vlterius in ea facere, nec in aliquo
factus eſt locupletior, vt recte inquit Innocen. *in d.
c. in literis n.* 1.

Maxime cum per præſentationem, † ſeu electio- 55
nem, ſtatim acquiratur ius præſentato, vel electo ad
beneficium, Sarnen. *in reg. de non tollen. iure quæſito. q.*
1. *cum aliis* de quibus *ſup.* 4. *par. cap.* 3. quod non de-
bet ei auferri, etiā ſi poſt inſtitutionem apparet de
proprietate, etiam per rem iudicatam contra poſ-
ſeſſorem.

Quamuis Lamber. *d. art.* 6. *num.* 4 dicat, † quod 56
per inſtitutionem fructus præſentationis videtur
conſumptus, quod etiam tenet Menoch. *d. conſil.* 90.
li. 1. *n.* 123. poſt Abba. *in d. c. conſultationib. n.* 3. Et quā-
uis Ripa *in d. c. cum Eccleſia Sutrina n.* 93. dicat, etiam
poſt inſtitutionem eſſe fructus extantes, & ſic erit
accipiendus Gonçalez, *d. §.* 2. *n.* 12.

Et hæc mea ſententia † ſine difficultate proce- 57
dit in prouiſo ab exiſtente in quaſi poſſeſſione iuris
conferendi, qui nullo modo debet remoueri quan-
tumuis poſtea conſtet de proprietate alterius, et-
iam ante adeptam poſſeſſionem: quicquid velit Hie-
ro. Gabriel. *ſup.* cum per collationem acceptam ius in
re acquiratur, ſicut per inſtitutionem *cap. ſi tibi ab-
ſenti de Præbendis in* 6. & dictum eſt ſup. 4. *par. ca-
pit.* 2.

Nec obſtat ratio Abbatis *in d.* † *cap.* conſultatio- 58
nibus, quod proprietas abſorbet cauſam poſſeſſio-
nis, ex *d. cap. cum dilectus*, quia id eſt reſpectu futuri,
non vero reſpectu præteriti, vt apparet *ex d. ca. cum
Eccleſia Sutrina.*

Acquiritur autem dicta quaſi poſſeſſio ex † vni- 59
co actu (quicquid velit Flores, *quæſt.* 3. *num.* 25.) gloſ.
*in d. cap. cum Eccleſia Sutrina, verb. in trium, & verb.
breuitatem*, quam ibi ſequuntur Innocen. & Abb. *n.*
22. Ripa dicens communem *num.* 91. & Rebuffus *ibi-
dem*, 13. *notab. & in glo. verb. vocem*, Probus ad Mona-
chum *in cap.* 1. *de iure patron. in* 6 *num.* 9. Rochus *d.
verb. competens num.* 34. Lambert. *d. quæſt.* 3. *art.* 11. di-
cens eſſe communem omnium Dd. ſententiam,
Corraſ. *d.* 2. *par. cap.* 5. *numer.* 3. Roſiniacus *d. cap.* 1.
de beneſi. num. 23. Duaren. *d. lib.* 3. *cap.* 9. Couar. *d. cap.*
14. *pract. num.* 2. *in reg. poſſeſſ.* 2. *par. initio n.* 6. Maſcar.
d. concluſ. 173. *n.* 8. Io. Gutierrez *conſil.* 3 *n.* 1. Flam. Pa-
riſ. *d. lib.* 7. *q.* 23 *n.* 41. Zauallos, *quæſt.* 717. *num.* 4. Ce-
cus *de beneſic. & Penſio. capit.* 2. *verſicul. beneficia et-
iam, & capitulo duodecimo, numer.* 18. qui plures alios
referunt Creſcen. *deciſ.* 5. *de iure patron.* Puteus 192.
lib. primo. Rota *deciſione decimaſeptima numero pri-
mo part. ſecunda diuerſorum.* Et fuit reſolutum in
vna Ilerden. Parochialis 13. Iunij 1558. coram D. Ca- 60
putaquen. in † qua fuit deciſum. *Ex inſtitutione
facta per Ordinarium Dominico ad præſentationem
curatorum, quæ habuit effectum conſtare de quaſi poſſeſ-
ſione præſentandi, ita vt excludatur prouiſio Ordinarij,
ſine conſenſu illorum. Nā ex vnico actu acquiritur qua-
ſi poſſeſſio, & de bona fide cōſtat, quia in dubio ea præſu-*

imitur ex curſu temporis, quia apparet, quod Dominicus Rector poſſedit, & reſignauit, & reſignatarius etiam Domin. reſignauit in P. in manibus Papæ, cum mentione, & derogatione iuris patronatus, qui P. obtinuit contra Iacobum præſentatum à dictis Iuratis, & teſtes probant illum tentum pro Rectore & poſſediſſe. Nec obſtant dictæ reſignationes, quia prouiſiones Papæ non mutant ſtatum. Ægid. deciſ.109. *Decius* conſ. 126. *Nec obſtat, quod præſentatio, & inſtitutio d. Iacobi fuerit reiecta, quia illud fuit cum Parochialis non vacaret per obitum Domin. ex quo facta eſt præſentatio, ſed per dictã reſignationem in fauorem P. cum derogatione iuris patron. non quia Iurati non eſſent in quaſi poſſeſſione præſentandi,* vt per Cotam *deciſ.* 193. *in ſuis Miſcellaneis manuſcriptis.*

61 Idem etiam fuit reſolutum in mea cauſa †Abulen. Parochialis de la Calcada. 28. *I*unij 1593. coram D. meo Corduba Epiſcopo Pacen. vt *in ſeq. deciſ.* quam in preſenti ponere placuit quia deſeruit etiam ad dicenda. *Parochialem Eccleſiam Oppidi de la Calcada, vacante de menſe Septemb. Anno* 1590. *ſede Apoſtolica, tunc & etiam Epiſcopali Abulen. vacante Capitulum Abulen. facto concurſu iuxta formam Concilij Triden. contulit Nicolao Garſiæ, qui die* 18. *Octobr. proxime ſequen. actualem poſſeſſionem illius accepit, verum quia Didacus de Herrera à fœlicis recor. Greg. XIV. Idibus Ianuar.* 1591 *iuxta conſtitutionem Pij V. illam impetrauerat, & poſt commiſſam cauſam, in Rota aliquot reſolutiones contra prouiſum à Capitulo factæ fuerant, & coram me prouiſus à Capitulo prætendebat Capitulum eſſe in quaſi poſſeſſione conferendi ſede Epiſcopali vacãte, ad effectum vt præfata eius prouiſio ſuſtineretur: dubitauit, an ex deductis pro eo conſtaret, de quaſi poſſeſſione Capituli conferendi Parochiales vacante ſede Epiſcopali in menſibus non reſeruatis. Et domini in hac poſitione circumſcripto effectu (de quo erit ſeorſum agendum) cenſuerunt conſtare de quaſi poſſeſſione Capituli, ex iuribus enim vigore compulſorialium productis apparebat de multis huiuſmodi Capituli prouiſionibus, & collationibus quæ ſuum ſortitæ fuerant effectum. Nam cũ de anno* 1578. *per tranſlationẽ D. Aluari de Mendoça ab Eccleſia Abulen. ad Palentinã ſedes Epiſcopalis vacaret, Capitulum contulit Eccleſiam Parochialẽ Oppidi de Bercimuelle Abulen. diœceſis Chriſtophoro Martin, cuius effectu actiõ ex eo apparebat ſufficienter probata, quia per renuntiationem eiuſdem Chriſtophori fuit iterum de illa facta prouiſio de anno* 1581. *eadem ſede vacante per obitum, Buſti de Villegas Epiſcopi Abulen. duæ præterea collationes Parochialium Oppidorum de Tornadicos, & Pennalua, effectum ſortitæ edebantur in eadem ſede vacante, per tranſlationẽ prædicti D. Aluari de Mendoca, & quatuor aliæ ſede vacante, per obitum Buſti de Villegas Oppidorũ S. Vincentij del Palacio, & S. Nicolai de Madrigal, & del Tiemblo, & del Vareo, quæ ſuum plenarium habuerunt effectum, quibus ſuffragabantur teſtes de anno* 1591. *corã Ordinario citato Didaco examinati, deponentes de quaſi poſſeſſione Capituli conferendi Parochiales ſede Epiſcopali vacante, in menſibus non reſeruatis, ex his enim dicebant Domini plene fuiſſe probatam dictam quaſi poſſeſſionem, quæ in iſtis iuribus incorporalibus acquiritur per vnicum actũ, gloſ. communiter recepta* in c. cum Eccleſia Sutrina, de cauſa poſſeſſ. *vbi Abbas* num 21. *Ripa* 52. & ſeq. & *acquiſita reſpectu vnius Parochialis, ſuffragabatur etiam reſpectu aliarum, Felin.* in cap. auditis nu. 19. de præſcrip. *& fuit reſolutum in vna Toletana annatarium* 16. *Februarij anno* 1581. *coram bon. memoriæ Cantucio, ex quo tollebatur oppoſitio, ex eo, quod non conſtabat de aliqua collatione huius Parochialis: Neque obſtabat, quod non conſtaret de ſcientia, & patientia Epiſcopi, quam probare oportebat, cum ageretur de eius præiudicio, quoniam dicebatur eam præſumi, tum ex lapſu multorum annorum, vt fuit reſolutum in vna Reatina beneficij* 6. *April.* 1576. *coram R.P.D. meo Decano, & alias ſæpe, tũ ex eo, quod cum ſingulis annis Epiſcopus propriam diœceſim viſitare teneatur,* cap. decernimus, cum duobus ſeq. 10. quæſt. 1. cap. inter cætera de officio ordin. ca. ſi Epiſcopus eod. tit. lib. 6. *Paulus Fuſcus* tract. de viſitatione lib. 1. cap. 2. *ſatis ex hoc præſumebatur eius ſcientia, & patientia, per quam noſſet, quo tit. quiſque beneficia, & Parochiales in ſua diœceſi poſſideret, præſertim cum Epiſcopus beneficiatos ſibi ſubditos, compellere poſſit ad exhibẽdos titulos beneficiorum, Zenzellin.* in extrauag. *Ioan. XXII. incipien.* ſuſcepti in verb. Canonice obtinent, tit. de electione, *Gemin.* conſ. 87. *incipien.* apparet quædam vnio, nu. 2. verſi. corroboratur. *Ad illud, quod opponebatur de præſcriptione, quæ non currit contra Eccleſiã, vel Epiſcopum ſede vacante. Reſpondebatur in hac facti ſpecie, non eſſe litem inter Epiſcopum, & Capitulum ſuper iure conferendi, ſed inter prouiſos, quorum reſpectu ſufficiebat quaſi poſſeſſio Capituli. An autem ea ſuffragaretur Nicolao Garſiæ ab eo prouiſo in concurſu cum Didaco de Herrera prouiſo Apoſtolico particulariter erat videndum, quia Domini in hac poſitione ſolum firmarunt; conſtare de quaſi poſſeſſione Capituli, conferendi Parochiales in menſibus non reſeruatis ſede Epiſcopali vacante.*

Idem etiam fuit reſolutum in d. Pamphilonen. †Vicariæ de Ataun. 12. Maij 1565. infra relata *n.* 142. & Aſſiſien. Canonicatus 14. Iunij 1600. coram D. Sacrato ſup. relata 1. *n.* 477. Et poſt hæc tradit Gonçalez *d. gloſ.* 45. §. 2. *n.* 29. 62

Attenditurque & ſpectatur vltimus actus, †& immediatus, Decius *conſil.* 124. *num.* 1. & 126. *num.* 2. Rochus *verb. competens, quæſt.* 16. *num.* 40. & *ſeq.* Lamber. 1. *par.* 2. *lib. quæſt.* 3. *artic.* 21. Corraſ. *d.* 2. *par. cap.* 5. *num.* 7. Ferretus *conſil.* 2. *num.* 3. & 4. & *conſil.* 132. *nu.* 10. & 11. & *conſil.* 210. *num.* 4. & 5. & 382. *nu.* 11. & alij. Et Rota in vna Nucerina † Beneficiorum 30. Octo. 1592. coram Illuſtriſſimo Pamphilio, vt in ſequenti deciſ. 63 64

Gratia Theodori fuit iuſtificata. nam de eius Præbyteratu conſtat ex literis patentibus ſui Ordinarij, cap. 2. & *ibi Abbas* in primo notab. de cleric. Peregin. *Felin. poſt alios* in cap. poſt ceſſionem, numero tertio, & 15. de probatio. *Grammat.* deciſione 81. numero primo, *de eius legitimitate conſtat, ex primo & quarto teſte, ſuper decimo, qui dicunt eſſe filium legitimum, & naturalem, Gentilis, & Fabiæ coniugum de terra Gualdi, & vti talem fuiſſe publice, & communiter tentum, & de aliis habilitatibus conſtat ex aſſertione Papæ aſſerentis illum fuiſſe ab examinatoribus in vrbe deputatis examinatum, & idoneum repertum, quod ſufficit, vt alias fuit ponderatum in cauſa Burgen. Abbatiæ de Foncea de Martij proxime præteriti coram D. meo Gipſio. De exiſtentia Beneficiorum deponunt omnes teſtes, qui etiam probant eorum vacationem per mortem Lud. qui illa poſſedit vſque ad obitum, quem primus teſtis ſuper nono aſſerit, fuiſſe de menſe Auguſt.* 1591. *Et videtur fateri M. Anton. qui eadem vacatione nititur Ægid.* deciſ. 268. & 595. *Puteus* deciſ. 300. lib. 1. *quod fructus illorum nõ excedant valorem* 15. *ducatorum auri de camera, probat ſecundus teſtis ſuper quarto, qui tanquam informatus eo eo, quod bona dictorum Beneficiorum retinuit in locationem ſolus ſufficit pro verificatione valoris narrati, Rota* deciſ. 14. de probatio, in nouis. *Ægid.*

Ægid. deciſ. 113. & ſeq. ſen. *Puteus* deciſ. 29. lib. 1. *Maxime, quia eſt adminiculatus a primo teſte ſuper eodem, qui loquitur de quadam parua quantitate frumenti, in qua dicit conſiſtere fructus horum Beneficiorum, & in omnem euentum poterit iſta probatio ſuppleri ex iuramento ipſius Theodori iuxta* deciſ. 682. *Ægidij incipien.* Si impetrans & *fuit dictum in cauſa Aſtoricen. Archidiaconatus, de menſe Nouemb.* 1589. *coram D. Mantica, quod huiuſmodi Beneficia non requirãte reſidentiam ſatis probatur, ex eo quod teſtes dicunt eſſe ſimplicia, prout etiam de iure præſumuntur, Ægid.* dec. 676 *Scapinl.* tit. de ſtatu, & qualitate beneficiorum in princ. *quæ de generali conſuetudine reſidentiam non requirunt, vt poſt Card. & alios tradit Imola* in cap. fin. num. 9 de clericis non reſiden. *Felin.* in cap. dilectus li 2. num. 2 de reſcrip. *Alexan.* conſil. 1 num. 2 lib. 7. *Et fuit reſolutum* 3. *Martij* 1582. *in cauſa Conchen. Beneficij de Vallen. coram D. Lancellotto, & alias ſæpius vltra, quod* 1. 2. & 3. *teſtis ſuper tertio* [illegible] *etiam aſſerunt. Valor obtenti videlicet Altaris Sanctiſſimi Sacramenti, poſiti in Eccleſia S. Benedicti de terra Gualdi, ſatis probatur ex dicto* 1. & 4. *teſtis ſuper* 5. *cum ad iſtum effectũ Rota contentetur quali probatione, Ægid.* dec. 674. *etiam minori, quaſi ſemiplena, vt de vno teſte de fama, cũ adminiculo, tradit idẽ Ægid.* deciſ. 682. *Et fuit ſæpiſſime in pluribus cauſarum reſolutum: quod beneficia huiuſmodi, ſpectent ad collationem Abbatis S. Benedicti, & per conſequens Epiſcopus non poſſit ſe in illis intromittere, nec etiam vigore alternatiuæ, quæ capit tantum beneficia, ad liberam ipſius Epiſcopi diſpoſitionem pertinentia, ſatis probatur, ex quaſi poſſeſſione cõferendi, quæ in hac materia attenditur,* c. conſultationibus de iure patron. c. quærelam de elect. *Rota in antiquis* deciſ. 49. de reſcrip. & deciſ. 14. de iure patron. *de qua conſtat ex pluribus collationibus deductis per informantes, iuxta nota.* in c. cum Eccleſia Sutrina, *vbi Ripa poſt gloſ. & alios* n. 52. de cauſa poſſeſ. *Maxime concurrente vltimo ſtatu, qui eſt attendendus gloſ.* in l. ſi mater. & *ibi Bald.* C. ne de ſtatu defunct. *Rota* deciſ. 2. n. 2. de Præben. in nouis, *Felin.* in c. eam te, col. fin. de reſcrip. *Decius* conſ. 126. ſub n. 2. *vltima enim collatio fuit facta per Abbatem Ludouic. quæ fuit ſortita effectum, cum per eius obitum hodie vacet, Oldrad.* conſil. 229. n. 2. Rota etiam in dict. Pamphilonen Vicariæ de Ataun. 12. Maij 1595 infra relata *num.* 142. & in Aſſiſien. Canonicatus 14. Iunij 1600. coram Do. Sacrato, de qua ſupra *capitul. primo, numero* 477.

65 Illud tamen accipiendum eſt, niſi actus † ex quo prętenditur acquiſita quaſi poſſeſſio factus ſit ſine præiudicio iuris alterius, vt in vna Mayoricen. iuris patronatus 4. Octob. 1587. coram D. Bubalo, in quã fuit reſolutum, *Quod per præſentationem factam ſecuta inſtitutione per Ordinarium proteſtatem, ſe nolle præiudicare præſentantibus aliis, cum clauſula præſeruatiua, extra tamen præiudicium iuris prætenſi per præſentãtes, quæ præſeruat ius tam in petitorio, quã poſſeſſorio, non acquiritur quaſi poſſeſſio præſentandi, adeo vt alius patronatus per patientiam præſtitam in illo actu, tantũ ſibi præiudicauit, ad tradita per Decium* in cap. cum acceſſiſſent de conſtitutio. n. 77. verſ. 5. intelligitur. *Puteus* deciſ. 188. lib. 2. & *cum inſtitutio fuerit conditionalis ſine præiudicio iurium partium non poteſt acquiri quaſi poſſeſſio, Puteus* deciſ. 34. lib. 2. & *ſententia fundata ſuper facto erroneo, dicitur notorie iniuſta, vt de magis communi teſtatur, Alexan.* conſil. 123 num. 7. lib. 1. *Vrſillus* in additio. *ad Afflictum* deciſ. 28. & *ſi ex alia præſentatione ſecuta inſtitutione per ſententiam, quæ habet relationem, ad dictam inſtitutionẽ, factam ſine præiudicio, non acquiritur etiam quaſi poſſeſſio.* Ad quod etiam eſt deciſ. Piſana Capellaniæ 20. Maij 1594 infra adducta *n.* 141.

Cæterum ad acquiſitionem poſſeſſionis † ad effectum de quo agimus videlicet validitatem collationis præſentationis, vel electionis, requiruntur requiſita poſita per Calder. *conſil.* 12. *de iure patron.* quod conſilium Rota ſeruat, vt per Caputaquen. *deciſ.* 132. 338. 339 & 418. *par.* 2. Ægidium 128. & in Abulen. Parochialis 21. Iunij 1594. coram D. Blancheto infra adducta *n.* 92. 66

Primo enim requiritur bona fides. Secundo, fragatur † de præſentatione, vel electione, quod ſit admiſſa & confirmata & ſic, quod ſecuta fuerit inſtitutio, ſeu confirmatio, Rota *deciſ.* 3. 8 *num.* 1. *parte* 2. *diuerſorum.* Tertio quod prouiſus, inſtitutus ſeu confirmatus fuerint, tanquam beneficiati in poſſeſſione beneficij, & ſic quod collatio, præſentatio, vel electio, habuerint effectum. Quarto, ſcientia, & patientia illius, in cuius præiudicium talis quaſi poſſeſſio acquiritur. 67

Quæ requiſita ponunt † & ſequuntur etiam Selua *d.* 2. *par. q.* 7 Rochus *d. verb. competens, n.* 34. Lamber. *d.* 1 *par.* 2 *lib. q.* 3. *art.* 10. & 11 Decius *conſil.* 124 *n.* 8. & 126. *in fin.* & 129. *n.* 3 Ripa *in d. c. cum Eccleſia Sutrina, n.* 92 & 93. & ibidem Rebuſ. *vbi ſupra* Corraſ. *d.* 2. *par. c.* 5. *à n.* 3. Couar. *d. c.* 14 *pract. n.* 2. Ferret. *conſil.* 381. *à n.* 2. Hiero. Gabr. *conſil.* 185. *lib.* 2. Io. Gutierrez *conſil.* 3. *n.* 1. & *conſil.* 4. *n.* 32. & Zechus *d. c.* 2 *de beneſic. & penſio. verſic. beneficia etiam, & c.* 18. 12. *n.* & illud requiſitum de effectuatione ponit etiam Calder. *conſil.* 13. *eod. tit.* & Gonçalez *gloſ.* 18. *n.* 86 & ad iſta reducuntur ſeptem requiſita, quæ ponit idem Gonçal. *d. gloſ.* 45. §. 2. *à n.* 30. 68

Licet ad effectum acquiſitionis poſſeſſionis † abſolute, & poſſeſſorij retinendæ aut recuperandæ, non requiratur primum requiſitum de bona fide, vt tradit *Innocentius in capit.* 1. *de in integrum reſtitutione, num.* 6. & *in d. cap. cum Eccleſia Sutrina, num.* 4 & ibi Abb. *num.* 26. Lamber. *d. art.* 10. *nu.* 6. & 7. & Corraſ. *d. num.* 3. & facit *deciſ.* Mohedani 9 *de reſtit. ſpoliatorum.* 69

Sed circa d. requiſita erunt aliqua aduertenda, & † in primis circa primum requiſitum, de bona fide, quod eſt pręcipuum in hac materia. Aduertendum eſt primo, illam eſſe omnino neceſſariam. Neque enim facit fructus ſuos malæ fidei poſſeſſor, *ca. grauis de reſtitut. ſpoliat.* vbi Abb. Bellamerus Beroi. † & alij, & *in cap. conquerente eod. tit. l. ſi fundum. l. certum. C. de rei vendicatione* §. *ſi quis à non domino. inſtitut. de rerum diuiſione.* & ibi Doct. *l.* 39. & 40. *tit.* 28. *pag.* 3. & ibi Gregor. López & Rota *deciſione ſeptima, de iure patron. in nouis.* De quo vltra dictos videndi ſunt † Bart. *in l.* & *ex diuerſo.* ff. *de rei vendicatione,* Menochius *de recuperanda remedio* 15. *quæſt.* 40. *ex n.* 573. & Ioan. Garcia *de expenſis, & meliorationibus cap.* 13. *à num.* 42. Peregrin. *de fideicommiſſ. articul.* 49. *à num.* 130. 70 71 72

Sed quamuis collatio pręſentatio, ſeu electio † à malæ fidei poſſeſſore facta non teneat, propter malam fidem, & ſic etiam inſtitutus ſit remouendus, cõſtando de mala fide, iuxta dicta Rota *d. deciſ.* 7. Innocent. Abbas & alij *in dict. cap. conſultationibus de iure patron.* & *in d. cap. Cumana de electione,* & *in d. cap. de in integrum reſtitutione,* idem Abb. *in d. c. cum Eccleſia Sutrina de cauſa poſſeſ. n.* 26. & *in d. cap. ex literis de iure patron. num.* 7. Nauarrus *conſil.* 2. *numer. primo de iure patron.* dicens communiter teneri, & Ferre- 73

tus conſil.69.n.12.vbi ait,cum Innocen. & Abb.ſup. quod ſi poſſeſſor malæ fidei admitteretur ad eligendum, vel ad aliquid aliud faciendum non valeret actus,nec electio,& ſic valde cauendum eſſe,ne admittatur in Capitulo,ad ea quæ imminent facienda cum d.mala fide.

74 Intellige ſi cum eius† voce fiat actus,vel electio & ſine ea non conſtaret eſſe voces neceſſarias ad actum, alias valeret actus,ſeu electio Capituli virtute aliorum votorum, Abbas *in capitulo cum ſuper. de officio deleg.numero vndecimo*, & Suarez 5. *tom. diſput.* 14. *ſect.*2.

75 Adhuc tamen collatio, preſentatio, ſeu electio facta † à proprietario, qui non poſſidet, non valebit, quia non licet propria authoritate reſumere poſſeſſionem,& ſpoliare etiam inuaſorem,*cap.in literis de reſtitutione ſpoliat.* vbi id docet Innocen. & firmat. Abb.*in d.cap.conſultationibus n.*9.*& in d.ca.cum Eccleſia Sutrina,nu.*53.& ibi Imola *ad fin.*idem Abb.*in d.cap.Cumana n.*12.Bertach.*in repert.verb.præſentatus à patrono*,Rochus *verb.competens,n.*46.Rebuf. *in d.cap.cum Eccleſia Sutrina.ad fin. verſic. circa ſecundam*,Duaren.*de benefic.lib.*3.*ca.*9 & Cuchus.*lib.*4.*titul.*1.*n.*96.

76 Quamuis contrarium tenent Innocentius *in* † *d. c. Cumana.numero ſexto*,& Lambert.*prima part.ſecundo libro quæſtione tertia,articul.*7.*&* 19. quem ſequitur Couarruuias *pract.cap.*16.*num.*6.*circa fin.*Ferretus *conſil.*155.*numero* 2.& Hieron.Gabriel *conſil.*185. *lib.*2.

77 Et ad *l.mala fide,C.de conditione* †*ex l.*quam allegat Innocen.vbi *nu.*4. Reſpondet Abb.*d.num.*12. quod loquitur, quando proprietarius conuincit poſſeſſorem malæ fidei in iudicio, tunc enim priuatur poſſeſſor omni commoditate perceptionis, ſed ante ſententiam non debet priuari ex officio priuato.

78 In qua controuerſia ego tenerem mediam † ſententiam,vt prima procedat in actu præſentationis,ad quem iudex adiri debet, qui non debet eſſe author ſpolij argum. eorum, quæ alias in ſimili tradit Ioan. Gutierrez *de iuramen.confirmator.*3.*par.c.*13.*n.*13.Secunda vero procedat in actibus ad quos iudex adiri non debet, nec requiritur iudicis authoritas, vt in collatione,& electione, & ſimilibus, tunc enim videtur valere actus factus à proprietario, qui non poſſidet exiſtente alio in poſſeſſione mala fide, ex quo ad talem poſſeſſorem non pertinet ratione malæ fidei,donec à ſuperiore infirmetur,ad inſtantiam poſſeſſoris petentis ſe defendi, ſeu reintegrari in ſua poſſeſſione,& ſic infirmari illum actum,vt *in d.c.cum Eccleſia Sutrina.*

79 Sed videtur inſtitutum ad præſentationem † poſſeſſoris malæ fidei, non eſſe remouendum, etiam ſi poſtea conſtet de mala fide. Nam ſi à tali inſtitutione non fuit appellatum per aduerſarium, tranſit in rem iudicatam, & habet vim diffinitiuæ, & conſequenter retractari non poteſt:ſi vero inſtitutio facta fuit poſito edicto publico,iuxta *cap. fin.de elect.in* 6. Nulloque comparente,& contradicente, verus patronus poſtea veniens non eſt audiendus, ſed videtur dictæ præſentationi conſenſiſſe;ita cum Cardin. *in cap.conſultationibus*,4.*&* 5.*& oppoſitione*, & Domin.*in c.*2.*de offic.Vicarij in* 6 & Felin.*in c.cum Bertholdus n.*13.*de re iudic.*docet Rochus *d. verb.competens,quæſt.*22.*n.*50.*&* 51.& Lamber.*d.quæſt.*3.*art.*2.*n.* 6.& ſequitur Menochius *conſil.*90.*nu.*126.*& ſequen. lib.*1.

80 Ego vero exiſtimo fundamenta † iſtorum Dd.ſolum conuincere, quod taliter inſtitutus non ſit remouendus,nec inſtitutio retractanda ad petitionem veri patroni, qui non appellauit, aut non comparuit,non tamen conuincunt inſtitutionem ipſam valere,nec reſpectu ſuperioris, contra quem non tranſit in rem iudicatam ſententia lata in cauſa Beneficiali,Maran.*in ſpeculo aduocatorum* 6.*par.* 2. *actu de ſententia num.*150 *cum aliis*,nec inſtitutio Lamber.1. *p.*2.*lib.quæſt.*11.*art.*6.*&* 3.*par.eiuſd.* 2.*lib.quæſt.*2. *art.* 13 *num.*3.

81 Collatio autem præſentatio, vel electio † facta à proprietario, qui non eſt in poſſeſſione valet,ſi nullus alius eſt in poſſeſſione,ita Innocen & Abb.*in d. c.Cumana n.citatis*,idem Abb *in d.c.cum Eccleſia Sutrina.n.*53.*& in d.c.conſultationibus,n.*3.*verſic.item nota*,per tex. ibi à contrario ſenſu,Bertach.*ſup.* Roch. *d.verb.competens,q.*20.*num.*47.Lamber *d.q.*3.*art.*8. Rebuf.*vbi ſup.verſ. circa tertiam*, & Cuchus *ſupra n.* 97.pro quo facit *capitulum tranſmiſſam,cum ſimil. de electione.*

82 Et accedit,quod docet Bald. *in l. fin.C. de* † *edicto D. Adriani tollen.num.*48.quod hæres poteſt preſentare ante poſſeſſionem hæreditatis acquiſitam,& ſequuntur Rochus *verb.ipſe vel ei.q.*11.*num.*24.Citad. 9.*par.n.*8.Gregorius Lopez *in l.*1.*tit.*14.*pag* 6.*verb.el ſennorio ad fin.*& Mieres *de maioratib.*3.*part.quæſt.*11. *num* 12.

83 Quamuis in vna Salamantina Capellaniæ†del Voto 3.Iunij 1585.infra adducta 7.*p.cap.* 9.*nu.* 11. in qua erant duo patroni,Parochus ſcilicet, ſeu Rector & œconomus Eccleſiæ fuit dictum, *Quod D. Andreas qui erat præſentatus à Parocho nouiter prouiſo,antequã accepiſſet poſſeſſionem Parochialis, nullum ius habebat, quia præſentatus à patrono antequam acquireret poſſeſſionem iuris patronatus,& ſic nulliter,quia ius præſentandi non poteſt exerceri, niſi poſt acceptam poſſeſſionem cum ſit de fructibus Beneficij.* Sed hoc clare conuincitur ex dictis.

84 Secundo circa d.requiſitum de bona fide,† aduertendum eſt, quod licet illa regulariter præſumatur etiã ſine titulo (niſi alius poſſeſſor antiquior appareat,tunc enim in poſſeſſiore ſine titulo præſumitur mala fides, quo ad ipſum poſſeſſorem antiquiorem, Balbus *infra num.*9. *&* 10. Menoch *de recuperanda, remed.*13.*à num.*63.& Maſcard.*concluſ.*224.*numer.*5.) Abb.*in cap.ſi diligenti,de præſcrip.numer.*14.*&* 15.Felin.*ibi num.*4.Balbus *in rep.l.celſus, de vſucapio.*3.*p. num.*2.*&* 9.Alciat.*de præſump.reg.*3.*præſumpt.* 5. *nu.* 2. Couarr.*reg.poſſeſſor.*2 *par.§.*8.*num.*2.Bernad.Diaz. *reg.*557.*& ſeq.* & ibi Salcedo *in additione*, Gratian. *reg.*54.Maſcard *d.concluſ.*224.*&* 231 Rota *deciſ.*345. *numero primo par.*1.*diuerſ.* vbi ponitur regula, quod quilibet poſſeſſor præſumitur in bona fide,niſi probetur in mala,& *deciſ.*477.*num.*7.*eadem par.* vbi dicitur,quod in dubio præſumatur bona fides, &c. tamen vbi ius reſiſtit,non præſumitur bona, ſed mala fides *l.quemadmodum.C.de agricolis, & cenſitis lib.*11. 85 *reg.qui contra iura mercatur bonam fidem præſumitur non habere lib.*6.& ibi Dinus *num.*6.& docet in propoſito *Innocen.in ca* 2.*de integrum reſtitutione*, *n.*6. quem ibi ſequitur Imola *ad fin.*Abb.*in d.cap.conſultationibus num.*8.*& in d. cap. cum Eccleſia Sutrina.n.* 31.*&* 33.*& in d.cap.ſi diligenti.num.*14.15.*&* 23.& ibi Felin.*d. num.*4.Ripa *in d.cap. cum Eccleſia Sutrina n.* 94.Probus ad Monachum. *in ca. ſi à ſede de præben. in* 6.*num.*2.Balb.*num.*12.& Alciat.*ſup.*Lamber. *d. q.* 3.*art.*2.*num.* 4.Aymon.*conſil.*134.*numer.*16. Ferretus *conſil.*

*conſil.*382.*numer.*9.*& ſequen.* Menoch. *de retinenda remed.*5.*num.*26.*& de recuper.remed.*13.*nu.* 72. Gratian.*ſup.num.*14.Maſcard.*dict.concluſ.*224 *num.*11.*&* 225.*num.*24.*&* 228.*num.*10.*&* 231. *num.*2.Rota *dict. deciſ.*7. *de iure patron.in nouis*, Puteus *deciſione* 192. *libro* 1.*&* 366.*num.*1.*lib.*2.& Rota *dict.deciſione* 477. *num.*6.

86 Et facit quod de prole ſuſcepta † ex matrimonio putatiuo,contracto ex errore iuris tradunt,Paleotus *de nothis,& ſpuriis,cap.*9.*à num.*7.Couarruu.*in* 4.2. *part.cap.*8.§.1.*num.*9.Roias *de ſucceſſione ab inteſtato, cap.*2.*numero* 17.& peregrin.*de fideicom. articul.*24. *num.*69.

87 Niſi poſſeſſio ſit iuſto tit.aut probabilib.† rationibus acquiſita,vel ſit poſſeſſio lõgi temporis,quod in propoſito dicitur arbitrio iudicis, ita Innocen. *ſupra* quem ſequuntur Imola, & Abbas *ſup.& in d. cap.ſi diligenti,num.*15.& Felin.& Balbus,qui dictum Innocen.dicit communiter approbatum, & Lamber.*vbi proxime.*Ripa *ſup.à n.*95.*ad* 99.)qui ait,quod in decennio videtur communis opinio, quod non præſumatur bona fides iſto caſu) Couar.*d.§.*8.*num.* 3.Menoch.*de arbitrariis lib.*2.*caſu* 43.*n.*8.*&* 9.Rota *d.deciſ.*7.& Puteus *d.deciſ.*192. & in terminis quaſi poſſeſſionis iuris conferendi, iure reſiſtente,fuit reſolutum in dict.Cremonen.Prioratus 23 Febr.1568. coram D.Oradino.Facit *deciſ.*Caputaq. 295.*num.*4. *p.*1

88 Vel niſi ſutius in iure dubio,& obſcuro,†cuius error eſt probabilis,& iuſtus,ac æquiparatur errori facti,Felin.*in cap.de quarta,de præſcrip.n.*27.*& in cap.* 1.*n.*15.*limit.*7.*de re iudic* Balbus *in d.l.Celſus.*1.*par.n.* 17.Couarruu.*dict.reg.*2.*par.§.*7.*num.*9.*& in* 4.2.*par. cap.*8.*§.*1.*nu.*9. Tiraquellus *de pœnis temperan. cauſa* 11.*num.*6.Pinel.*in l.*2.*C.de reſcind.vendit.*2.*par.ca.*4. *numero* 40.Contardus *in l.vnica.C.ſi de momentanea poſſeſſione,limit.*9.*n.*52.Molina *de primog.lib.* 2.*cap.*6. *num.*69.Ioan.Garcia *de expenſis,& meliorat. cap.* 23. *num.*30.Nauarrus *conſil.*9.*n.*5.*de officio Ordin.& conſil.*2.*num.*4 *de præſcrip.*Peregrin.*d.nu.*69. *& art.*49. *num.*120. & Menoch.*de arbitr.centu.*6 *addita*, *caſu* 543.*num.*17.& Puteus *deciſ.*118.*numero* 19.*lib.*2.Rota *deciſione* 132.*numero.*7.*part.*2.*diuerſorum*,& Ludouic. Lopez *inſtruct.conſ.*2.*tom.*2.*parte.cap.*57. & tunc dubium iuris ſeruit de titulo ac bona fide,Puteus *deciſione* 15 *libro tertio*, & Cæſar de Graſſis *deciſione.* 10. *num.*7.

89 Et facit ad prædicta,quod de errore iuris† circa acquiſitionem fructuum tradunt Felin.*in d.c.de quarta,num.*31.Balbus *in d.l.Celſus* 1.*par.nu.*19. Caſſado. *deciſione* 11.*num.*8.*ſuper reg.deciſione*,Pedem.Cacherani 160.Couarruu.*lib.*1.*variar.cap.*3.*num.*8.Pinel.*in d.l.*2.2.*par.cap.*4.*ex nu.*30.Suarez *in theſauro recept. ſententiarum,verb.iuris quilibet error*,Menochius. *de recuperand.remed.*15. *numero* 634. Ioan. Gutierrez plures referens,*de titul.* 2.*par.cap.*5.*nu.*17.*& ſequen.* & Fachineus *controuerſ.li.*8.*c.*39. licet controuertat Peregrin.*de fidei commiſſ.d.articulo* 49.*numer.* 118.& contra teneant,Cabedo *deciſione* 69. *numero* 5. *cum aliis.*

90 Ex quibus † Rota in d. cauſa mea Abulen. Parrochialis de la Calcada 22. Iunij & 24 Octobr. 1594. coram D.Blancheto, reſoluit quaſi poſſeſſionem Capituli conferendi Parochiales, ſede Epiſcopali vacante, in menſibus non reſeruatis vacantes, non ſuffragari ad validitatem collationis mihi factæ per Vicarium Capituli ſede vacante. Quamuis Capitulum fuerat in d.quaſi poſſeſ.per 13.annos, & quamuis antea coram D. meo Corduba 19. Nouemb. 1593. contrarium fuerit deciſum, *vt in ſequent. deciſ.*

Abulen.Parochialis.19. Nouem.1593.coram D.Corduba.

DOmini ſteterunt in deciſis conſtare,de quaſi poſſeſſione Capituli,conferendi ſede Epiſcopali vacante. Et 91 *quia dubitabatur,an talis* † *quaſi poſſeſſio ſuffragaretur Nicolao,ad validitatem collationis, de qua agitur, tenuerunt affectiue reſoluendum*,ca.conſultationibus de iure patron cap.quærelam de elect. cap. cum olim, c.cum Eccleſia Sutrina de cauſa poſſeſ. *ad tradita per Aymon*.conſ.322.n.5.*Corraſ.*de ſacerdot 2.par.cap.5. *Rot.*deciſ.49.de reſcript.& deciſ.14. de iure patron. in antiq.*Neque obſtat, quod hæc quaſi poſſeſſio ſit contra ius*,ca.1.ne ſede vacante,& reſiſtente iure requiratur tit.c.ſi diligenti de præſcrip.c.1.eõd.tit.in 6.*& ideo tanquam improba non poſſit ſuffragari* l.improba. C.de acquirend. poſſeſſ. *quia in præſenti non agitur de iure conferendi,ſed an valeat collatio facta à Capitulo,quod eſt in quaſi poſſeſſione conferendi,ſede Epiſcopali vacante,ad quem effectum ius commune non reſiſtit,cum fuerit acquiſita,ex pluribus collationibus, quæ ſunt ſortitæ effectum.*d. c. cum Eccleſia *& cum non reperiatur in iure diſpoſitum, Capitulum non poſſe conferre Parochiales ſede Epiſcopali vacante,& Dd.ſint inter ſe contrarij,euenit quod cum potuerit habere probabilem dubitandi cauſam, non poſſit dici eſſe in mala fide ſi conferat,nec ius videtur reſiſtere,Puteus* deciſ.241.li.3 *Corneus* cõſil.127 colum.9.verſ.& probabile,lib.2.*Curtius Iunior* conſil.6.n.25.*Aymon.*conſil.145.n.19.*præſertim ſtante diſpoſitione Concilij Triden.*ſeſſ.24.de reform.c.18 *& conſtitutio Pij V. ex quibus collatio Parochialium facienda eſt magis idoneo in concurſu,& in collatione neceſſaria Capitulum ſuccedit ſede vacante,Rebuf.*in praxi tit.de deuolut.n.85 & tract.de nominatio.q.8 n.49 & aliis locis,*Bellamera* conſil 20.n. 15. *Neque etiam obſtat Concilium Triden.*d.c.18.*quia reſeruat facultatem conferendi illis, ad quos ſpectabit, & decretum irritans non poteſt referri ad hanc facultatem, ſed ad collationem factam non ſeruata forma ibi præſcripta, quod vero dicitur collationes eſſe factas per aſſertum Vicarium,& non conſtare de eius mandato,facile refellitur ex eo,quod præſente Capitulo ſciente, nec contradicente,collationes fiebãt Vicarium,Creſcen.*dec. 15 n.6.de probat. *Nec obſtat, quod non videatur quæſita quaſi poſſeſſio Capit.ſine ſpeciali mandato cõferendi, quia ad iſtum effectum, ex ſola ſcientia collationis factæ ſuo nomine, ſine contradictione inducitur ratificatio ad Bald.*in l.cum oportet n.7.C.de bonis, quæ liberis, *Mohedan.*dec.22.n.fin.de præb. *nec requiritur mandatum ſpeciale ad conferendum, quando collatio eſt neceſſaria,& debita de iuſtitia*,c.ex frequẽtibus de inſtitution.*& ibi gloſ.& Dd.Rochus* de iure patron.verb. competens quæſt.3 1.n.67.*Couar.*li 3.variar c.20. n. 7.*Rebuf.*d quæſt.8 n 49. *Mille* verb.Vicarius Epiſcopi habet *Nec refrigatur, quod iſta Parochialis ſit affecta,propter* regul.1.*Sixti V.*ad fin. *Quamuis vacauerit poſterius obitum,quia licet aliqui ex Dominis ſuper hoc dubitauerint,tamen pro maiori parte fuit reſolutum non obſtare iſtam regulam, cum eius morte expirauerit,Gemin.* conſil. 92. *Mille* verb. reſeruatio facta, *& licet beneficia ſemel affecta, ſemper intelligantur affecta,tamen hæc Parochialis viuente Pontifice,& ſtante regula nõ vacauit,ſede Epiſcopali vacante,ita vt*

affecta dici poſſint alioquin beneficia, quæ vacãt ſede Apoſtolica vacante, in menſibus alias reſeruatis, eſſent affecta, & nullo modo per Ordinarios poſſent prouideri. quod eſt falſum, Caputaquen. deciſ. 86. 1. par. & 214. 2. *Ant. Auguſt.* deciſ. 65. *Roman.* lib. 1. & in dec. *Gambari 65. ex aduerſo allegata, nihil fuit reſolutum, quicquid dicat Sarnen.* regul. de publican. quæſt. 6. *Nam* in ſuo tracta. lib. 3. ex numero 180. *ſolum dicit in illam ſententiam, maiorem partem Dominorum inclinaſſe & refert opiniones aliorum. Quinimo Parochiales, etiam ſi eſſent affecta & reſeruata, reſeruatione clauſa in corpore iuris, ſede Apoſtolica vacante poſſunt conferri,* cap. ſi. Apoſtolica de Præben. lib. 7. *Quare hæc Parochialis multo facilius conferri potuit: & accedit, quod de tempore Gregor. XIII. quo Capitulum quæſiuit quaſipoſſeſſionem conferendi, nulla aderat regula reſeruatoria beneficiorum vacantium, ſede Epiſcopali vacante.*

In eadem 22. Iunij 1594. coram D. Blancheto.

92 B*Is propoſiti dubium, an Capituli quaſipoſſeſſio conferendi beneficia curata ſede Epiſcopali vacante ſuffragetur. Quod hodie per Dominos fuit reſolutum, videlicet talem quaſi poſſeſſionem non ſuffragari, indubitatum enim eſt, de iure Capitulo prohibitum eſſe beneficia conferre ſede Epiſcopali vacante, ſi ad ſolius Epiſcopi collationem pertinent,* cap. illa ne ſede vacante. ca. vnic. §. cum vero eod tit. in 6. *gloſ.* in clemen. 1. §. propter quod in verbo Capituli, de hæret. *& ibi Dd. Capitulum enim ſede vacante ſuccedit in pertinentibus ad Epiſcopum, quo ad ea tantum, quæ in iure reperiuntur expreſſa, & non in aliis, Gemin.* in cap. Preſbyteri 14. diſtinct. *Non obſtat, quod allegata non loquantur in Parochialibus, quia* cap. 1. *de inſtitutionibus* in 6. *loquitur indiſtincte de beneficiis, quorum appellatione veniunt etiam Parochiales gloſſ.* in cap. his, quæ in verbo pro bono pacis, circa medium de maioritate, & obedien. *Paninus* in tract. de poteſtate Capituli ſede vacante, par. 2. quæſt. 1. numero 1. & 2. *Rebuff.* de deuolutionibus numero 103 *fuit reſolutum coram R.P.D. Agrigonio, in cauſa Salamantina Parochialis. Ex his ſequitur nullam fuiſſe acquiſitam quaſi poſſeſſionem Capitulo conferendi beneficia ſede vacante, propter vehementem iuris reſiſtentiam, Couar.* 1. pract. quæſtion. capit. 17. 11. quæſt. verſi. 4. *Menoch.* de retinenda poſſeſſione, remedi. vlt. num. 24. *quæ vehemens reſiſtentia colligitur ex* d. cap. 1. de inſtitut. in 6. *vbi tex. dicit Capitulum non poſſe conferre beneficia ſede vacante, per quæ verba, omnis potentia auſertur, Decius* in rubrica, c. qui admitti, nu. 20. *& per conſequens deficit bona fides, quæ eſt fundamentum præcipuum ad acquirendam quaſi poſſeſſionem, Caputaquen.* deciſ. 69. lib. 1 *deficiunt etiam alia requiſita per Calder.* conſi. 12. de iure patron. *Quod Rota paſſim in ſimilibus materiis ſequitur, & ideo non applicatur deciſ. in cauſa Reatina Beneficij coram R.P.D. meo Decano, ibi enim erat quæſtio ſuper pertinentia collationis Abbatiæ, inter Capitulum Lateranen. & Ordinarium Reatinum, non autem ſuper iure conferendi ſede vacante, & Capitulum fundabat in priuilegiis ſuam intentionem, quorum vigore iuris repugnantia remouebatur, in præſenti vero præſupponitur, ius conferendi viuente Epiſcopo, ad ipſum ſolum pertinere, quo caſu Capitulo obſtat clara, & aperta iuris diſpoſitio. Non obſtat ſecundum fundamentum, pro Domino Doctore Nicolao Garcia deductum, quod omnia prædicta ceſſant hodie poſtquam vigore Concilij Trident.* ſeſſio. 24. cap. 18. §. peracto. *collatio Parochialium debet fieri in concurſu, & ex concurrentib. magis idoneo, & non alteri, ex quo ſequi videtur, quod cum ea quæ ſunt de neceſſitate tranſeant in Capitulum ſede vacante, facultas etiam conferendi Parochiales, tanquam neceſſaria, quoque ipſa tranſierit: quia aduertendum eſt, Quod illud dicitur neceſſarium in hac materia, quod ſumit initium aliunde, quàm à facultate ordinaria Epiſcopi, & ad quæ Epiſcopus, adhoc (vt actus perfectionem conſequatur) per alios cogi poteſt, videlicet à patrono, ad inſtituendum ab electo ad confirmandam, non autem quando tota ſubſtantia actus tribuitur iuriſdictioni, & iudicio Epiſcopi, prout concurſus, & collatio, cum ei quem magis idoneum iudicauerit, conferre poſſit, alias ſi hoc argumentum eſſet verum, ſequeretur, quod nec etiam in caſibus à iure permiſſis poſſet Parochiales vnire præterea, Concilium quo ad ius conferendi, nihil immutat, imo illud præſeruat ei, ad quem ſpectat, & ideo per ſubauditos intellectus tot iurium, non eſt inducenda correctio, gloſſ.* in cap. cupientes de electione in 6. cum vulgar. *quod multo magis procedit ſtante declaratione dicti Concilij, in qua præſcribitur forma Vicario Capituli Sede vacante ſeruanda vacantibus Parochialibus, cui non ſolum collatio, ſed commenda temporalis prohibetur in fauorem illius, qui magis idoneus fuit in concurſu repertus. Vltimo reſpondetur, quod quicquid ſit in aliis materiis, in iure tamen conferendi, etiam ſi ſit admixta aliqua cauſa neceſſitatis, eſt explicitum Capitulum non poſſe manus apponere, vt patet in Beneficiis vacantibus ex cauſa permutationis, quæ licet permutantibus, & non aliis tantum conferri poſſint, & debeant,* Clem. 1. de rerum permutatione. *tamen Capitulum illa conferre non poteſt, etiam dictis permutantibus, Felin.* in cap. cum olim numero quarto de maioritate & obedientia *Puteus* deciſio. 329. libro ſecundo, *vt bene deducit Dom. Sertorius cuius dicta, tam in informatione, quam memorialibus placuerunt dominis, ex quibus ita fuit deciſum.*

In eadem, coram eodem 24. Octobris 1594.

D*Omini ſteterunt* in deciſ. 22. *Iunij proxime præteri-* 93
ti, ex tunc allegatis quibus non obſtant deducta pro D. Doctore Nicolao, videlicet, quod cum hodie † magis idoneo in concurſu reperto, & non alij debeat conferre Epiſcopus Eccleſiam Parochialem vacantem, collatio debeat cenſeri neceſſaria, & per conſequens tranſire debeat in Capitulum Sede vacante, ad quem omnia ea tranſeunt, quæ ſunt ex neceſſaria iuriſdictione Epiſcopi, quia huic argumento fuit etiam in præterita propoſitione ſatisfactum, illa enim ex neceſſitate pertinere dicuntur ad Epiſcopum, quæ originem trahunt à facto alieno, & ad quæ cogi poteſt, etiam nolens, vt bene declarat Pet. Gregorius de Benefic. cap. 39. num. 3. *qui exemplificat collationem neceſſariam in eo, cui mandatum eſt prouideri de primo vacaturo, item in inſtitutione præſentati, item in eo cui competit ius optandi, item in permutantibus, item in confirmatione electionis in omnibus enim iſtis caſibus, ſi Epiſcopus deneget inſtitutionem, collationem, & confirmationem, petenti iniuriam facit, & à denegata iuſtitia datur appellatio ſuſpenſiua: quo vero ad Capitulum expreſſe dicit excluſum à iure conferendi, vt infra dicetur, collatio autem beneficij tota radicatur in mera voluntate Epiſcopi, qui poteſt abſtinere ab illa, & permittere vt per lapſum temporis ius deuoluatur ad ſuperiorem, ſi autem vult conferre, tunc facto ſuo ſubiicitur obſeruationi formæ traditæ in Concilio Tridenti.* ſeſſione vigeſimaquarta, cap. decimooctauo, *quod Concilium voluit tantum tollere abuſum quemdam inductum conferendi beneficia minus idoneis omiſſis idonioribus, ex quo, & collatorum conſcientia grauabatur, & populus propter ignorantiam rectorum, maximum damnum proficiſcebatur, ſed quo ad ius conferendi nihil immutauit, vt ex eius verbis, & declarauit Sacra Congregatio, & idcirco Capitulum non poteſt conferre beneficia vacantia per reſignationem, ex cauſa permutationis, vt dicitur in deciſione, quia illa fundatur in mera gratia Epiſcopi, qui poteſt ad ſui libitũ admittere, & recuſare huiuſmodi reſignationes, & pro hac opinione faciunt tradita per Pet. Gregor.* in loco allegato, *quia poſt exemplaria ſupradicta,* nu. 8. eiuſdem Capituli *expreſſe dicit, quod licet Capitulum inſtituat, quos Epiſcopus inſtitueret ſi viueret, tamen beneficia nõ conferi.* & in c. præcedenti n. 3. *clarius aſſerit, quod Capitulum conferre non poteſt beneficia vacantia Sede vacante, ſed ad inſtar aliorum fructuum reſeruatur collatio ſucceſſori, quod etiam ſentire videtur* li. 17. Sintag. capit. 15. numero 37. *Non obſtat præſenſa bona fides Capituli in propoſito caſu, quia cum proueniat ex iuris ignorantia non tribuit ius.* l. iuris ignorantia. ff. de iuris, & facti ignorantia *præterea error iuris indubitati non tribuit iuſtã cauſã ignorantiæ, Puteus* deciſ. 244. *in cauſa Colon.* lib. 3. *aliis omnibus bene reſpondet Do. Sertorius, & ex his ita deciſum.*

94 Vnde deciſio in cauſa Nucerina beneficiorum † ſupra adducta *nu.* 64. non videtur certa, cum ibi ius reſiſtat dicto Abbati prætendenti ius conferendi contra Ordinarium.

95 Vnde etiam cum † beneficia de iure præſumantur libera, *c. omnes Baſilicæ* 16. *quæſt.* 7 Rochus, *verb. conſtruxit, quæſtione* 20. Caſſador. *deciſione* 4. *numero* 7. *de probatio.* Caputaquen. *deciſione* 130. *numero* 2. *partic.* 2. Mohedan. 10. *de iure patron.* Menochius, *de præſump. lib.* 3. *præſum.* 90. *nu.* 1. Rota *deciſio.* 268. *nu.* 1. *part.* 1. *diuerſorum,* & in vna Toletana iuris patron. 18. Martij 1602. coram Domino meo Corduua, cum aliis, ex vnica præſentatione non acquiritur
96 quaſipoſſeſſio præſentandi adhunc effectum, quia
bona fides non præſumitur, Creſcen. *deciſ.* 5. *de iure patr.* & Puteus 366. *n.* 1. *&* 4. *li.* 2. Niſi † probetur fama
97 iuris patr. vel quod ſimile. Mohed. *deciſ.* 10. *de iure patron. ad principium,* aut niſi adſit curſus longi tem-
poris, Puteus *deciſ.* 243. *lib.* 2. & Rota, † in d. Illerd.
98 Parochialis, de qua ſupra *num.* 60. Et niſi agatur
de beneficio, quod non negatur eſſe iuris patrona
99 tus, † cum tunc ceſſet prædicta ratio, vt per Cref-
cen. ſ.

Secundo principaliter circa ſecundum † requiſitum eſt aduertendum, quod ſi inſtitutio, aut conſummatio ſecuta eſſet non præuio edicto iuxta *cap. fin. de electione in* 6. quod habet locum etiam in præſentatione, vt tenet Rota, & communis. & dicetur infra 9. *p. ca.* 4. non acquireretur quaſi poſſeſſio præſentandi, licet inſtitutus de facto habuiſſet poſſeſſionem, quia talis inſtitutio ſine edicto facta eſt nulla ipſo iure, ex *d. c. fin.* quod eam decernit irritam, & inanem, & idem eſt non eſſe ſecutam inſtitutionem & eſſe ipſo iure nullam, ita Lambert. *dict. part. ſecunda lib. quæſt.* 3. *artic. vigeſimoprimo numero quarto.*

100 Et videtur ſupponere Puteus *deciſione* 189. † *lib.* 1. Et facit Ferretus *conſil.* 210. *n.* 8. Accedit quod tradit Flores, *quæſt.* 10. *num.* 64. cum Calder. *conſ.* 15. *de iure pat.* Decio 126. & Virgino Bocacio *de remenus poſſe. cap.* 11 *numero* 39. quod per collationem nullam nõn turbatur patronus in poſſeſſione præſentandi.

Falſum tamen eſt, † quod ipſe Ferretus ait *d. conſ.* 101
210. *num.* 6. *&* 8. *& conſ. ſequen. n.* 11. *& conſil.* 132 *num.* 10. *&* 12. Quod ſtatus, ſeu quaſi poſſeſſio liberæ collationis, non poteſt induci per collationem factam de beneficio iuris patronttus, abſque conſenſu patroni, ex quo talis collatio eſt nulla & irrita, ex *cap. decernimus* 16. *quæſt.* 7. ibi irritam, quia ita demum eſt nulla ſi patronus infra tempus datum ad præſentandum, reclamet, & non alias vt dicetur infra, *c. vlt. n.* 142.

Et ſimiliter per collationes, præſentationes, † 102
aut electiones etiam effectuatas, factas contra decretum irritans poſitum in reſeruatione, vel alia diſpoſitione, ſeu indulto non acquiritur quaſi poſſeſſio præſentandi, conferendi, vel eligendi, quia tale decretum inficit omnia, etiam poſſeſſionem, ita Creſcen. *deciſ.* 4. *de priuil. in fin.* Et prouiſio facta
de beneficio ſito in diœceſi, † vbi habet Cardinalis 103
indultum, eſt nulla, etiam ſi Cardinalis non prouiderit de eo propter vim decreti irritantis, per ea quæ dicit Caſſad. *de.* 2. *de reſtitut. ſpoliat.* Felin. *in c. cum ex offic. de præſcript.* vt eſt deciſum per Rotã apud Guidobonum *deciſ.* 56. *in manuſcrip.*

Licet alias ad acquirendam quaſi poſſeſſionem 104
ſufficiat † præſentationem fuiſſe admiſſam, & præſentatum inſtitutum cum effectu, ſiue bene, ſiue male, vt in vna Bracaren. Parochialis, in qua *Ad præſentationem patroni Vicarius vniuit, & vnio, licet nulla, habuit effectum; dixerunt Domini* 1555. *coram Achille, ex tali vnione ad præſentationem patronorum conſtare de quaſi poſſeſſione præſentandi, quia præſentatus, ſiue bene, ſiue male fuerit inſtitutus, nil refert, ſed ſatis eſt patronis quod præſentatio fuerit admiſſa, & habuerit effectum, ad notata per Calder.* conſ. 12. de iure patron. *Ripa* in c. cum Eccleſia numer. 90. de cauſa poſſeſ. Vt per Verallum *deciſ.* 375. *lib.* 1. *in manuſcript.*

Tertio principaliter † circa tertium requiſitum
de effectuatione, de quo Lamber. *d. quæſt.* 3. *ar.* 13. Pu- 105
teus *deciſ.* 120. *num.* 3. *lib.* 2. *&* 136. *nu.* 3. *lib.* 3. Mar. Anto. Genuen. *cap.* 61. *num.* 13. *&* 17. Aduertendum eſt, quod effectuatio collationum, ſeu præſentationum probatur per ſubſequentes collationes, ſeu præſentationes factas per vacationem, ex perſona illorum Oldra. *conſil.* 229. *num.* 3. Lambert. 2. *par.* 2. *li. quæſt.* 10. *art.* 7 *num.* 11. Rota *deciſ.* 545. *num.* 2. *p.* 1. *diuerſ.* de qua infra *cap. vlt. num.* 106. *& deciſ.* 598. *nu.* 9. *ead.* 1. *p.* Et fuit reſolutum in vna Bobien. iuris optandi, 26. Martij 1590. coram † D. Penna, in
qua fuit dictum, *Quod vbi apparent ſucceſſiuæ pro-* 106
uiſiones, vna poſt alteram, à prima, vſque ad vltimam, ſiue per obitu, ſiue per reſignationem, ſiue per priuationem ſufficit probare vltimi prouiſi effectuationem, vt præcedentes prouiſiones legitime effectuatæ præſumantur, Oldr. & Lamb. ſup. & in vna Comen. Capellan. 17. Iun. 1591. coram eod. D. Penna adducta infra *cap. vlt. n.* 94. & in Abulen. Paroch. 28. Iun. 1593. ſup. adducta *num.* 61. & in Piſana Capellaniæ 20. Maij 1594. infra adducta *n.* 141. & in Romana vnionis, ſeu iuris patron. 6. Nouem. 1598. coram D. Orano adducta infra *d. c. vlt. n.* 96.

Et quamuis in vna Albanen. Prioratus 26. Nou. 107
1588. † coram D. Orano adducta infra *d. cap. vltim. num.* 99. dictum ſit id non procedere in ſubſequen-

ti prouiſione per reſignationem prout fuit dictum
in vna Taruiſina plebis de Medulo, coram Laure-
tano 26. Februar. 1586. Tamen in contrarium eſt d.
deciſione 598. & dict. Romana quæ indiſtincte loqui-
tur, & dict. deciſione, Bobien. & Comen. & Abu-
lenſ.

Et eadem videtur ratio in prouiſione per reſi-
gnationem, ac in aliis, contrariaque ſententia
poſſet procedere in prouiſione per ceſſionem iu-
ris.

Aduertendum eſt etiam, quod præſentatio, col-
108 latio, † vel electio, non poteſt dici habuiſſe effe-
ctum ad iſtum effectum acquirendi quaſi poſſeſſio-
nem præſentandi, &c. Licet fuerit ſecuta inſtitutio
&c. & prouiſus manſerit in poſſeſſione Beneficij,
ſi tamen manſit ex cauſa concordiæ ſubſecutæ in-
ter illum & aduerſarium, qui prætendebat præſen-
tantem non eſſe patronum, &c. Nam cum non
conſtet de acquieſcentia, imo de contrario, ex illa
præſentatione, ſeu prouiſione non poteſt reſultare
contrarius vſus iuxt. deciſ. Rotæ 501. part. 2. diuer-
ſorum.

109 Quartum requiſitum † probatur ex l. 2. C. de ſer-
uitutibus & aqua, vbi Padilla num. 1. & 24. Abb. in d.
cap. cum Eccleſia Sutrina, num. 15. & ibi Ripa numer.
64. Cepolla de ſeruitut. Vrbanorum cap. 40. Corraſ.
in l. ſeruitutes 14. ff. de ſeruit. num. 40. & in leg. quoties
2. ff. eod. Gregorius Lopez in leg. 15. tit. 31. pag. 3. verb.
non contradicendo. Couarr. in reg. poſſeſſor. 2. part. initio
numer. 8. Menoch de arbitrar. libro 2. caſu 161. Puteus
deciſ. 281. num. 3. & 4. lib. 2. Rota deciſ. 147. ſub num. 2.
part. 1. & deciſ. 17. num. 6. & 7. & deciſ. 297. num. 6. p.
2. diuerſorum. Petra de fideicommiſſ. quæſt. 12. à nu. 72.
Anton. Gom. var. 2. tom. cap. 15. num. 13. & Caſtillo de
vſufruct. cap. 12. à n. 26. Quamuis contra teneat Do-
ctor Bernal. in d. l. ſeruitutes, à num. 42. cum Longo-
ballio in l. Imperium, num. 260. ff. de iuriſdictione om-
nium iudicum, & Conano in l. ſequitur, §. fin. de vſu-
capio. & Reuardo. li. ſingulari ad legem Scriboniam nu-
ro octauo.

110 Ex quo requiſito † Nauarr. conſil. 5. num. 5. de præ-
ſcript. cum Decio conſil. 126. docet, quod qui renun-
tiat Beneficium quæſitum ad præſentationem pa-
troni, in manibus Ordinarij clam, neſciente patro-
no, & accepta collatione ab eo libera detinet illud,
non videtur ponere Ordinarium in quaſi poſſeſſio-
ne iuris libere conferendi, niſi id faciat cum ſcien-
tia, & patientia patroni.

111 Et ad effectum vt poſſit † dici acquiſita quaſi poſ-
ſeſſio liberæ collationis contra patronum requiri-
tur, quod conſtet Ordinarium contuliſſe Beneficium
vt liberum, ſeu collationem factam eſſe, tanquam de
Beneficio libero, Hier. Gabriel. conſ. 185. lib. 2. & hoc
ſciente & patiente patrono. Alias enim per colla-
112 tionem Ordinarij † factam de Beneficio iuris pa-
tronatus abſque illius mentione, non præiudicatur
iuri, & quaſi poſſeſſioni patronorum, quia quando
Ordinarius confert, ſimpliciter videtur facta colla-
tio ſub tacita conditione, ſi patrono placuerit, Ro-
ta deciſ. 10. de iure patron. in antiq. ita Calder. conſ. 15.
de iure patro. Decius 126. ſub n. 4. Caput. deciſ. 134. p.
1. & 189. part. 5. & Hier. Gabr. ſupr.

113 Et facit deciſ. Chiſanen. 72. † in manuſcript. quæ
ait, Quod vltima reſignatio, ſine conſenſu patroni non
facit ſtatum libertatis, quia quaſi poſſeſſio præſentan-
di acquiſita non amittitur ex negligentia patroni non
præſentantis vna vice, ſed requiritur, quod non præſen-
tet, quia non credat ad ſe pertinere ius præſentand, vel
quod voluerit, & non ſit admiſſa præſentatio, Rochus
verb. competens, quæſtion. 20.

Quando tamen Ordinarius † ignoraret Benefi- 114
cium eſſe iuris patronatus, cenſeretur illud conferre
tanquam liberum.

Similiter ſi ſunt plures in quaſi poſſeſſione præ-
ſentandi, † præſentatio vnius ſine aliis, etiam quod 115
effectum ſortita ſit, nõ priuat alios quaſi poſſeſſione
præſentandi, ſed magis illam præſeruat. Ferretus cõ-
ſil. 132. Caputaquen. deci. 292. 366. & 419. parte 2. Ro-
ta deciſ. 229. num. 5. & 713. num. 6. & 7. part. 1. diuerſo-
rum, & in vna Papien. iuris patronatus 9. Maij 1594.
coram Domino Millino, in qua fuit reſolutum, † 116
Quod ad effectum præſcribendi iuris patronatus contra
compatronos, neceſſarium eſt quod præſentationes fue-
rint factæ animo priuandi illos, quod in dubio non præſu-
mitur, Ruinus conſil. 50. numero 10. libro 5. & ſine iſto
animo præſentationes vnius non præiudicant compatro-
no, ſed ei præſeruant ius. Feder. conſil. 202. in fin. Abb.
54. lib. 1. Puteus deci. 292. lib. 1. Thanis deciſ. 97. Creſ-
cen. deci. 27. nec ad amiſſionem iuris patronatus ſufficit
non vſus, cum præſentationes non fuerunt factæ animo
priuandi compatronum, qui non præſentauit, Feder. d.
conſ. 202. Abb. c. cõſ. 54. Et fuit dictum in cauſa Imo-
len. iuris patronatus 29. Octob. 1579. coram bonæ me-
moriæ Lauretano. Et in vna Mediolan. Capell. 1602.
adducta præc. p. c. 3. num. 14.

Et tunc diceretur fieri animo priuandi † alios,
quando diceret omnimodam præſentationem, ſeu 117
plenariam ad ſe ſpectare. Rota deciſ. 296. part. 1. di-
uerſorum. & fuit alias in collatione reſolutum in Aſi-
ſien. Canonicatus, 14. Iunij 1600. coram D. Sacrato
ſupra relata cap. 1. num. 483. quæ conducit ad propo-
ſitum, ſeu quando diceret ſe vnicum patronum,
&c.

Prouiſio autem Apoſtolica non † mutat ſtatum,
ſeu quaſi poſſeſſionem iuris patronatus, ſeu confe- 118
rendi, Ægid. deciſ. 107. Achilles 326. Rota deciſ. 545.
numer. 3. part. 1. diuerſ. & in illa Ilerden. Parochialis
ſupra relata num. 60. Et in Tiraſonen. Iuris præſen-
tandi, 21. Oct. 1594. coram D. Lita infra adducta vlt.
p. c. 2. num. 242. Et in Ferrar. Parochialis 8. Nouemb.
1596. coram Dom. meo Corduua infra relata. 9. part.
cap. 2. num. 198.

Et eſt deciſ. Guidoboni 1. † de præſcript. alias 125. 119
in manuſcript. quæ ait, Quod licet collatio Apoſtolica
non mutet ſtatum Beneficij de iure patronatus in liberũ,
nec priuet patronum poſſeſſione præſentandi, tamen pa-
tronatus non præſcribit ius patronatus durante poſſeſſio-
ne prouiſi Apoſtolici, quia toto illo tempore dormit.
Quod etiam ait Achilles d. deciſ. 326. in fin. & d. deciſ.
Tiraſonen. videnda.

Vnde apparet falſum eſſe, † quod ait Ferretus 120
conſ. 132. à num. 10. nempe Beneficium reperiri in ſta-
tu liberæ collationis, ex quo Papa illud contulit ab-
ſque præſentatione patronorum

Sed circa hoc quartum requiſitum aduertendum 121
eſt, † quod ſi ille in cuius præiudicium dicta quaſi
poſſeſſio acquiritur, non eſt in poſſeſſione illorum
iurium, non requiritur eius ſcientia. & patientia, nam
ſi incorporalia vacant. quia nullus illa poſſideat, tunc
non eſt neceſſe habere ſcientiam, vel patientiam ali-
cuius in acquiſitione quaſi poſſeſſionis illorum, vt
cum Innoc. tradit Abb. in ca. in literis. num. 20. de re-
ſtit. ſpoliat. Bald. in d. l. 2. num. 16. Puteus deciſ. 217. lib.
1. & in terminis, Rochus, d. verb. competens numer. 38.
& Lambert. d. q. 3. art. 10. num. 3. Et fuit reſolutum
in vna Florentina iuris patronatus vigeſimoſeptimo
Febr.

1575. coram Sanctiſſimo Clem. VIII. quæ eſt dict.
deciſ. 229. part. 1. diuerſ. ibi, Quod cum non probare-
tur patronum fuiſſe in quaſi poſſeſſione præſentandi, eius
ſcientia ad acquir. hanc quaſi poſſeſſionem non fuit ne-
ceſſaria. Et in vna Acherontina iuriſdictionis 24. Ian.
1600. coram D. Millino, Quod ad acquirendam quaſi
poſſeſſionem iuris incorporalis non requiritur ſcientia, &
patientia aduerſarij, niſi probetur illius anterior quaſi
poſſeſſio, &c.

122 Et facit dec. 578. nu. 4. & 595. [illegible] 9. † & 10. part. 1. di-
uerſorum, vbi habetur. Quaſi poſſeſſionem iuriſdictio-
nis, non poſſe acquiri ſine ſcientia, & patientia aduerſa-
rij, quia cũ duo in ſolidum non poſſint poſſidere, non poteſt
acquiri niſi aduerſarius eam amiſerit, quæ in corporali-
bus inhæret oſſibus, ideo ignorans eam non amittit. Ergo
ſi aduerſarius non poſſidet non requiritur eius ſcien-
tia, &c.

123 At cum aduerſus Epiſcopum acquiritur † quaſi
poſſeſſio conferendi, ſeu præſentandi requiritur eius
ſcientia, & patientia, cum eo ipſo quod eſt in poſſeſ-
ſione Epiſcopatus, conſequenter ſit in poſſeſſione
iuris libere conferendi ei competentis, tanquam or-
dinario, ad Caputaquen. deciſ. 306. part. 1. & deciſio-
nem Veronen. iuriſdictionis, 18. Mart. 1596. coram
Dom. Pamphilio ſupra relatam 3. part. cap. [illegible]
num. 195. & Sede vacante Dignitas ipſa, ſeu Eccleſia
dicitur poſſidere, vt ſupra dictum eſt, numero trigeſimo
octauo.

124 Vnde in vna Hiſpalen. Capellaniæ 6. † Iun. 1559.
fuit reſolutum. Quod præſentatio facta per aliquẽ tan-
quam patronum, admiſſa per Vicarium Capituli Sede
vacante, qui præſentatum inſtituit etiam ſecuta poſſeſ-
ſione non fecerit ſtatum, vel quaſi poſſeſſionem iuris pa-
tronatus, ex quo per Archiepiſcopum fuit contradict. eo
ipſo quod fuit prouiſus, & venit ad Eccleſiam admini-
ſtrandam prouidendo alteri de prædicta Capellania, tan-
quam de Beneficio libero. Vt per Mohedan. deciſ. 7. de
iure patron. alias 269.

125 Et idem eſſet † in Canonicis quoad ius eligendi,
ſeu votandi, qui eo ipſo quod ſunt Canonici, & in
poſſeſſione Canonicatus, conſequenter ſunt in quaſi
poſſeſſione iuris eligendi, & votandi, quamuis nun-
quam eueniſſet caſus eligendi, ad Caputaquen. d. dec.
306. & Rotam in cauſa Hiſpalen. voti 28. Maij 1593.
coram D. Gipſio.

126 Et iuxta hoc procedit dec. 17. numero 7. part. 2. † di-
uerſorum, in alia Hiſpalen. iuris votandi de anno
1576. quatenus ſupponit, quod ſi conſtaret collatio-
nem trium dimidiarum portionum, de quibus age-
batur pertinere in proprietate, etiam ad dignitates,
& portionarios, requireretur eorum ſcientia & pa-
tientia ad hoc vt Canonici poſſent acquirere quaſi
poſſeſſionem illas conferendi, eo enim ipſo, quod e-
rant in poſſeſſione ſuarum dignitatum, & portionũ,
erant in poſſeſſione illius iuris conferendi pertinen-
tis ad ſuas dignitates & portiones.

127 Idemque etiam eſſet in eo, † quia alias eſſet in
quaſi poſſeſſione iuris patronatus, quamuis non
præſentaſſet, tunc enim requiritur eius ſcientia &
patientia ad acquirendam quaſi poſſeſſionem in con-
trarium, ad Creſcen. deciſione 1. ſecunda de iure patro-
natus.

128 Et cum acquiritur † quaſi poſſeſſio ſeruitutis ad-
uerſus Dominum feudi. ſeu domus, qui eſt in poſſeſ-
ſione talis fundi, ſeu domus, requiritur eius ſcientia.
& patientia, cum ea, poſſideat tanquam libera. Ant.
Gom. d. c. 15. n. 23.

129 Et an præſumatur ſcientia illius, de cuius † præiu-
dicio agitur, iudex arbitrabitur ex multiplicatione
actuum, & qualitate ipſorum, & aliis circumſtantiis,
vt ex Innocen. tradit Abb. in d. cap. cum Eccleſia Su-
trina, numero 25. ad quem refert Rochus dict. verbo.
competens, numero 37. ad fin. & quod ex multiplica-
tione actuũ probetur ſcientia, tenuit Rota in Reati-
na Beneficij deciſ. 166. numero 4. par. 1. diuerſorum, &
in Hiſpalen. iuris ſepeliendi coram Dom. Pamphi-
lio 29. Maij 1589. Puteus d. deciſione 217. numero 2. li-
bro 1. & Menochius de arbitrariis libro 2. caſu 161. nu-
mero 5.

Et etiam ex publicitate † actus præſumitur ſcien- 130
tia, Rota in Mediolanen. præeminentiarum, 15. De-
cemb. 1589. coram D. Bubalo.

Probatur etiam ſcientia, & patientia, † ex lapſu lõ- 131
gi temporis, vt in d. Reatina deciſ. 147. numero 3. & d.
deciſ. 166. num. 2. par. [illegible] diuerſorum. & in d. Hiſpalen.
iuris ſepeliendi; & in Abulenſ. Parochialis ſupra ad-
ducta numero 61. Maſcard. de probatio. conclu. 1293. nu-
mero 15. Et reſpectu Epiſcopi probatur, † quia tene- 132
tur quolibet anno per ſe vel per aliũ, viſitare ſuã di-
œceſim, & ſic præſumitur ſcientia, vt in d. Reatina
dict. deciſio. 166. numero 1. & deciſ. 106. numero 8. & 131.
numero 8. parte 2. diuerſorum, & in dict. Abulenſ. quæ
præſumptiones fuerunt iterum approbatæ per Ro-
tam in dict. Reatina dict. deciſi. 167. numero 1. par. 1. di-
uerſorum.

Scientia enim ex coniecturis colligitur, † vt fuit di- 133
ctum in d. Hiſpalen. iuris ſepeliendi. Puteus deciſio.
121. num. 4. lib. 2. Menoch & Maſcard. num. 1. ſupra, &
quod ſcientia, ex coniecturis probetur, fuit reſolu-
tum in cauſa Valentina emolumentorum 10. Iunij
1583. coram D. Cantucio, ex Baldo in l. 2. num. 9. C. de
reſcind. vendit. Decio conſ. 583. num. 3. pariſ. conſ. 12. n.
19. lib. 2. Aymon. 193. nu. 7. & plures coniecturas po-
nit Maranta in leg. ſi poteſt de acquirend. hered. à nu-
mero 183.

Nam ad hunc effectum ſufficit † ſcientia præſum- 134
pta, non obſtante deciſ. Mohedani 160. quæ eſt 4. de
probatio. & 196. quæ eſt 3. de ſententia excommun. nu-
mer. 3. & dec. putei 147. & 77. num. 7. lib. 2. & Lucell.
de attentatis 2. par. c. 4. in præfa. num. 68. vbi quod, vbi
agitur de amiſſione, vel priuatione iuris quæſiti, non
ſufficit ſcientia præſumpta per coniecturas, aut fa-
mam. Et in cauſa Ciuitaten. confidentiæ 23. Ianu. 1595.
coram D. Mantica fuit dictum, Quod cum agitur de
priuatione Beneficij, propter ſcientiam alicuius, non ſuffi-
cit talem ſcientiam probari per famam, & coniecturas,
ſeu præſumptiones, ſed debet ea probari legitime, &
clare.

Si quidem in præſenti † non agitur de auferendo 135
ſeu admittendo iure conferendi, præſentandi, aut e-
ligendi in totum, ſed de acquirenda poſſeſſione, vt
fuit reſolutum in d. Cremonen. Prioratus 19. De-
cemb. 1567. coram Dom. Oradino. Et ex præſumpta
ſcientia infertur poſſeſſionis ciuilis amiſſio, Puteus
dec. 265. lib. 1.

Et ſufficit ſcientia officialium, † Bart. in l. ſi publi- 136
canus. § fin. n. 2. ff. de publicanis, Aymon. de antiquita-
te temporis 4. parte §. abſolutis, à numero 23. Balbus de
præſcriptione 2. parte 5. parte quæſtione 3. ſub numero 8.
Tiraquell. de nobilitate c. 14. num. 3. Couarruuias in re-
gul. poſſeſſor. 2. part. initio numero 8. verſicul. 3. circa fin.
Rota dict. deciſion. 166. num. 3. & 600. numero 5. par. 1.
diuerſorum. & in dict. Mediolanen. præeminentia-
rum.

Cæterum hodie non procedit indiſtincte † de- 137
ciſ. tex. in d. cap. conſultationibus de iure patron. ex de-

creto S. Concilij Trident. ſeſ. 25. de reforma. 9. quod locum habet etiam in poſſeſſorio, & quando ſolum agitur de validitate præſentationis, & ideo non eſt admittenda præſentatio exiſtentis in quaſi poſſeſſione præſentandi, niſi verificato prius iure patronatus, aut niſi fuerit in quaſi poſſeſſione præſentandi, poſt Concilium, adhibita cauſæ cognitione, ſuper iure patronatus iuxta formam Concilij. Et ita cẽſuit S. Congregatio, vt in ſequẽtib. declarationibus

138 ſuper d. c. 9. † Prima, *Hoc decretum Concilij habet locum in petitorio, & in poſſeſſorio, vnde admittenda non eſt præſentatio, aut præſentati inſtitutio facienda, niſi verificato prius iure patronatus, ex decreto Concilij.* Et fuit inter alia reſponſum Epiſcopo Segobien. anno 1591. vt in declaratione ſupra adducta 3. part. c. 2. ſub num. 198. ad 19. & fuerat alias reſponſum 4. Februar. 1581. Secunda, *Item cenſuit S. Congregat. non poſſe patronum repelli à ſua quaſi poſſeſſione præſentandi, ſi adhibita cauſæ cognitione, ſuper iure patronatus, poſt Concilium, Ordinarius à patrono præſentatum admiſiſſet, etiamſi poſt obitum eiusdem præſentati, de validitate iuris patronatus item contigerit dubitari, ſecus autem, ſi ſimpliciter patroni præſentatio, abſque cauſæ cognitione admiſſa fuiſſet. Item cenſuit, tum demum debere intelligi adhibitam cauſæ cognitionem in probando iure patronatus, cum ſeruata fuerit forma, à Cõcilio tradita.* Tertia, *ſi Ordinarius poſt Concilium cognouit de iure patronatus, & admiſit poſt Concilium, non poteſt patronus repelli à ſua quaſi poſſeſſione præſentandi, ſi Ordinarius voluerit cognoſcere, poſt obitum illius vltimi præſentati, ſecus autem ſi ſimpliciter eius præſentatio fuiſſet admiſſa, abſque cauſæ cognitione* tradit Martinum Anton. Genuen. capit. 61. numero tertio. & poſthæc Gonçalez gloſſ. 18. à numero. vigeſimetertio.

139 Vnde in vna Volaterrana Capellaniæ † 28. Aprilis 1595. coram D. Blancheto fuit reſolutum, *Quod non ſufficiat, quod Epiſcopus admiſerit patronum ad præſentandũ, poſt Concilium, vt debeat in quaſi poſſeſſione manuteneri, niſi admiſſio fuit facta cum cauſæ cognitione.*

Aduerte tamen quod d. decretum Concilij, † &

140 declarationes S. Congregationis procedunt, quando eſt controuerſia ſuper libertate Beneficij. Secundo quando ſolum eſt controuerſia inter præſentates, ſuper pertinentia iuris patronatus, nam hoc caſu nihil eſt innouatum per Concilium, vt in Tiraſonen. iuris præſentandi, 16. Octobris 1592. coram D. Blancheto infra adducta vltim. part. c. 2. numero 241. vbi fuit dictum. *Quod vt fuit reſolutum in Rota in pluribus cauſis decretum Concilij Trident.* cap. 9. ſeſſione 25. *non habet locum, quando cauſa agitur inter præſentatos à patronis tantum, non exiſtente in iudicio prouiſo Apoſtolico, ſeu ab Ordinario.* Et tradit Fiuizanus deciſion. 17. num. 16. & Mart. Anton. Genuen. ſupra.

Et fuit etiam reſolutum coram eodem Domino

141 Blancheto, in cauſa Piſana Capellaniæ 20. Maij 1594. vt in deciſ. ſequenti. *Domini dixerunt, ſententiam de partibus in hac cauſa latam eſſe confirmandam, cum enim indubitatum ſit, hanc Capellaniam eſſe de iure patronatus, & ſolum contrauertatur pertinentia illius ad effectum, de quo agitur, attenditur ſolum quaſi poſſeſſio, cap. conſultationibus de iure patron. in quo illos de totis fuiſſe conſtitutos apparet, ex præſentationibus factis anno 1571. & 1572. & 1576. de quarũ effectu conſtat, quia per mortem prius præſentatorum, fuit deuentum ad ſucceſſiuas præſentationes, iuxta* conſilium Oldradi 229. *ſæpius à Rota canonicatum. Hinc quaſi poſſeſſioni non obſtant præſentationes Moniaſium S. Martini, quia anno 1572. illarum præſentatio non fuit admiſſa, & à tali non admiſſione, ipſæ non appellarunt, aliæ fuerunt admiſſæ cum clauſula,* ſine præiudicio partium, *cum igitur ipſæ non ſint in quaſi poſſeſſione præſentandi conſiderabili, earum præſentatio non ſuffragatur. Non obſtat, quod quaſi poſſeſſio non debeat attendi poſt Concilium Trid. niſi fuerit adhibita cauſæ cognitio, iuxta deciſionem S. Congregationis, quia deciſio procedit, quando eſt controuerſia ſuper libertate Beneficij, ſecus quando agitur inter præſentatos ſuper pertinentia iuris patronatus. Nam hoc caſu Concilium nihil innouat. Non obſtat gratia Apoſtolica Annibalis, quia habet clauſulam, dummodo alteri non ſit ius quæſitum, per quam ius præſentationis, competens Pamphilio eſt præſeruatum,* Rota deciſ. 17. de Præbend. in nouis. Ægid. 167. Creſcen. deciſ. 7. de iure patron. In hac cauſa 23. Ian. 1595. coram D. Millino, Domini ſteterunt in deciſis.

Idem fuit reſolutum in vna Pampilonen. † Vicariæ de Ataun 12. Maij 1595. coram D. Penna, in 142
qua cenſuerunt Domini, *Præſentatum à Philippo Delezcano eſſe inſtituendum, & præferendum præſentato ab Incolis, cum non agatur de canonicatione iuris patronatus, nec Ordinarius ſe opponat, ſed tantum agatur quis ex præſentatis veniat inſtituendus, & ad iſtum effectum ſatis ſit iſtos de Lezcano, & eorum domum, & familiam, eſſe in quaſi poſſeſſione præſentandi, quæ ex vnico etiam actu acquiritur, vt apparet ex præſentatione facta ab eius proauo, & alijs duabus ab eius auo, quæ effectum habuerunt. præferenda enim eſt præſentatio illius qui reperitur in quaſi poſſeſſione, & ſtatus vltimus eſt attendendus, capit. conſultationibus, de iure patronatus cum alijs, &c. Fuit etiam ibi dictum, quod in iure patronatus relicto familiæ, patronus, qui non eſt fundator, non poteſt præiudicare ſucceſſoribus, mutando, vel alternando ius patronatus,* Ferretus conſilio 134. n. 12. Caſtrenſ. 44. numero 4. libro 1. Molina de primogen. libro 1. cap. 24. numero 31. & ſequenti. Lambert. libro 1. 2. parte, articul. 8. 2. quæſt. numer. 6. *& ita fuiſſe deciſum coram Rubeis 28. Maij. 1563. & fuit etiam deciſum in Aretina Capellaniæ 1. Iunij 1584. coram Bubalo, ex Ancharan.* numer. 3. & Franco 4. in capit. 1. de iure patronatus in 6. *& in eadem Pampilon. idem fuit reſolutum coram eodem tertia Iulij eiuſdem anni* 1595.

Et facit, quod docet Azeuedo in l. 1. titul. 6. † libro 143
1. recopil. num. 4. quod d. decretum Concilij procedit, quoties præſcribitur contra Eccleſiam liberam, patronum non habentem, vt patet, ex text. ibi, *in ſeruitutem, quod à nonnullis impudenter fit, redigantur,* non vero loquitur, cum contra Eccleſiam non liberam, & contra patronum præſcribitur ius patronatus. Nam tunc quanto tempore præſcribatur, opiniones Doctorum manent in ſuam, de quo Couarruu. in regula poſſeſſor. 2. parte §. 10. numer. 3.

Pro complemento huius Capituli, aduertendum 144
eſt pertinentiam collationis † ad inferiorem Epiſcopo, ad quem de iure non ſpectat, probari per famam, & communem reputationem, ita docet Rota deciſ. 3. de probatio. in nouis, Lapus de allegatione 89. n. 8. Mille. in reper. verb. probatio. Decius in capit. 1. num. 39. de appellation. Hieron. Gabriel. conſil. 193. libro 1. Maſcard. de probation. concluſion. 173. & 313. num. 22. Flam.

2. Flam. Pariſ. de reſignatione benefic. lib. 7. quæſtione 23. numero 42. qui dicit communem, & Rota deciſione 803. numero 1. parte 1. diuerſorum. Et ſatis eſt per literas, vel inſtrumenta, docere Beneficium conſueuiſſe per talem conferri, & ad illum collationem, & inſtitutionem ſolere pertinere. Rota deciſione 7. numero 3. de probation. in nouis, & Maſcard. d. concluſ. 313. num. 23.

Quod primo intellige, quando ſuper pertinen-

145 tia † collationis directe non agitur, nec pronuntiandum exiſtit, Ægid. deciſ. 569. Rota dict. deciſ. 803. num. 2. & cum Ordinarius non eſt in cauſa, vel prouiſus ab eo, ſed alius habens à Papa, vel Legato, vel aliunde, Hieron. Gabr. ſup. & Rota d. deciſ. 203. numero 2.

Nam contra Ordinarium noluerunt Domini de

146 Rota, † quod ſufficeret in vna Parmen. Parochialis de anno 1520. In qua agebatur inter prouiſum ab vno Canonico, qui contulerat ratione Præbendæ, & prouiſum à Cardinali Farneſio Adminiſtratore Eccleſiæ Parmen. niſi fama eſſet iuncta alia ſpecie probationis, vt per Caſſad. deciſ. 1. de probatio. Et idem fuit tentum in vna Vliſbonen. Parochialis de anno 1554. coram D. Oradino, vt per Caputaquen. deciſio. 157. part. 1. Et in vna Tullen. Parochialis 22. Iunij 1558.

147 coram Dom. Quiroga, in qua fuit † reſolutum. *Collationis pertinentiam ad inferiorem, probari per teſtes, deponentes de publica voce, & fama, cum agitur contra prouiſionem Legati factam authoritate Apoſtolica, maxime ſi ille Legatus, qui contulit authoritate Apoſtolica, erat alias Ordinarius, & non contulit iure Ordinario, & licet teſtes fuerint repetiti, parte non citata ad probandam famam, de mandato iudicis ſufficere, quia citatio non eſt neceſſaria, iuxta doctrinam Caſtren.* in l. hæredis palam. §. ſi quid, numero 4. ff. de teſtam. *& probari per vnum teſtem de fama, & alium, qui dicit, quod publice dicebatur, quia idem eſt,* vt per Chiſanen. deciſ. 30.

148 Et in vna Teruiſina plebis de Medulo † 10. Ianua. 1594. coram D. Orano fuit reſolutum. *Quod cum de collationis pertinentia non agitur contra Ordinarium, ſed contra inferiorem, qui prætendit vnionem Beneficij, & cui ius commune reſiſtit, ſufficit probatio leuior, etiam per famam ex dictis.*

149 Quamuis antea in eadem 16. Decembr. † 1588. coram D. Bubalo eſſet reſolutum; *Quod ad effectum infringendi vnionem, ob non expreſſionem iuris præſentandi, requiruntur probationes concludentes, ex Rota* deciſ. pen. & fin. de except. in nouis.

150 Secundo intellige collationis pertinentiam † ad inferiorem probari per famam, cum quaſi poſſeſſione conferendi, alias fama ſine quaſi poſſeſſione non ſuffragatur, Puteus deciſione 140. in fin. libro primo, ita fuit dictum in dicta Taruiſina decimoſexto Decembris 1588.

151 Sed hæc declaratio videtur accipienda, † cum agitur contra Ordinarium, vel prouiſum ab eo, tunc enim ita demum per famam probabitur pertinentia collationis ad inferiorem, ſi concurrat longiſſima poſſeſſio conferendi, & agatur de iure conferendi antiquo, iuxta dicenda de iure patronatus infra c. vlt. à n. 83.

152 Alias enim ſi non ageretur contra Ordinarium, vel † prouiſum ab eo, videtur ſufficere fama publica, & communis reputatio ex dictis, niſi ex aduerſo conſtaret de ſtatu, & poſſeſſione contraria, quo etiam modo poteſt accipi iſta regul. declaratio.

153 Et in dict. Taruiſina 18. Iunij † 1589. fuit etiam deciſum. *Ius conferendi probari ex ſtatuto, ſeu diſpoſitione continente conceſſionem Epiſcopi, & confirmato cum cauſæ cognitione à Cardinali authoritate Apoſtolica, Ius enim conferendi, ex conceſſione Epiſcopi poteſt competere,* gloſſa, & Doctores in capit. paſtoralis de donatio.

Etiamſi non conſtet † de quaſi poſſeſſione confe- 154
rendi, & ſic de vſu ſtatuti, vt in eadem cauſa die 15. Ian. 1590. Imo eius obſeruantia, ex ipſius publicatione præſumitur inducta, Decius conſ. 534. vt in eadem cauſa d. die 10. Ian. 1594.

CAP. VI.

De ſequeſtro.

SVMMARIA.

Sequeſter Beneficia confert, & præſentat, ſiue ius patronatus ſequeſtretur de per ſe, ſiue vniuerſitas, in qua eſt. Licet ſecus ſit in depoſitario, n. 1. & 2. Quamuis contrarium alij teneant, nu. 3. & alij voluntarium ſequeſtrum à neceſſario diſtinguant, num. 4. & contra Zechum n. 5.

Reſpondetur rationi contrariæ ſententiæ, ex c. cum Berthol. de re iudic. quod creditor pignoris, ideo non præſentat, quia adeſt perſona legitima, quæ præſentet, nẽpe Dominus, quod non procedit in ſequeſtro, &c. & in ca. ex literis, de iure patronatus, ideo præſentat conductor, non Dominus quia erat conductor ad longum tempus, ſeu emphyteota, qui habet vtile dominium, à numero ſexto.

In conductorem ad modicum, non longum tempus, non tranſit ius patronatus ſeu præſentandi, etiam cum vniuerſitate bonorum, etiamſi aliter conuentum ſit, numero decimo & vndecimo. Vnde conuincitur, quod Rebuffus tenere videtur, quod in conductorem fructuum Epiſcopatus, tranſit etiam ius conferendi, ſi ſpecialiter ſit ei conceſſum, licet non alias, numero duodecimo.

Quod dictum eſt ſequeſtrem poſſe conferre, intelligi debet data capacitate perſonæ ſequeſtri, quia clericus eſt, ſecus ſi laicus, n. 13. & idem in præſentatione, quando ius patronatus pertinet ad Eccleſiam, ſeu Beneficium ſequeſtratum, ſecus alias, nu. 14. & 15. & quando laicus deputaretur ſequeſter Prælaturæ, ſeu Beneficij, ſolum cenſeretur deputatus ad temporalia, numero 16.

De materia ſequeſtri remiſſiue, nu. 17. & quod ſequeſter voluntarius poſſideat, neceſſarius vero non, eſſe communem ſententiam. licet alij aliter teneant, nume. 18. & 19.

Si ſequeſtratio Eccleſiæ de qua contenditur, non ſit facta, & pendente lite, vacatio acciderit Beneficij pertinentis ad collationem, vel præſentationem eius Eccleſiæ, quis habeat tunc conferre, vel præſentare, à num. 20. Reſoluitur quod ſi lis mota eſt ſuper poſſeſſione, ita quod pendet quando quis poſſideat, nullus eorum poterit conferre, vel præſentare, ſi vero ſolum mouetur, quando ſuper proprietate ſimiliter, nullus poteſt conferre, vel præſentare, niſi ante litem motam ſit in poſſeſſione, & quoad hoc, idem eſt, motam eſſe litem ſuper caſtro, villa ſeu Eccleſia, ac motam eſſe principaliter ſuper iure præſentandi, vel conferendi contra Lancellotam.

In ſecundo caſu, quando mouetur, quando ſuper proprietate (licet præſentatio poſſeſſoris debeat admitti)

præſentatus non debet inſtitui,ſed differri in euentum cauſæ.n.25.& licet lis non firmatur, infra tempus datum ad præſentandum, non poterit tunc Epiſcopus libere prouidere,n.26.

Deciſione c.quoniam,cum aliis de iure patronatus,quod ſi quando ſuper iure patronatus infra tempus præſentandi nõ terminatur libere poteſt Epiſcopus prouidere,procedit,quando propter litis pendẽtiam, inter patronos,nullus poteſt valide præſentare, ſecus quando datur præſentatio valida, vt in d.caſu n.27. Et ideo, quando lis eſt inter præſentatos in tempore,non currit tempus,vt poſſit eſſe locus deuolutioni, numero 28.etiamſi lis ſit ex vi iuris patronatus, contra Lambertum & Rotam,cuius deciſio ponitur numero 29 .& ſequenti.

In caſu collationis, poſt litem ſuper proprietate motam, facta à poſſeſſore,non videtur prouiſus remouendus,etiam ſi poſtea collator ſuccumbat in proprietate n.31. ſed & probabilius videtur, & praxi conformius,quod pendente lite ſuper proprietate, poteſt etiam fieri præſentatio,& inſtitutio cum Innocent.& aliis,num.32.& videtur tenere Congreg. Concilij in declaratione adducta,num.33.

1 SEqueſter etiam Beneficia † confert,& præſentat eſt enim adminiſtrator rei ſequeſtratæ, eiuſque fructus colligit,quibus collatio,& præſentatio,vt ſupradictum eſt, annumeratur, vt poſt Innoc.docent Ioann.Andr.& Imola *numero ſeptimo*,& Barbatia 68. *in cap.examinata de iudiciis.* Rota *deciſio 5.de electione in antiq.*Paulus & Cardin.*numero nono*, & Bonifacius 69.*in Clem.1.de ſequeſtr.poſſeſſ.* Felin.*in cap.cum Bertholdus de re iudic.numero vigeſimonono & 30.* qui dicit, ita de conſenſu aliorum Dominorum Rotæ pronuntiaſſe, Coſmas *in pragmatica ſanctio.tit.de collatio.§.item voluit,verb.Vicario*, Rochus *de iur.patro. verſ. ipſe vel is.quæſt.32.numero* 71. Lamb.dicens magis cõmunem, *2.p.li.q.9.art.3.*Gãbar.dicens etiã magis communem, *de off.Legati libro 4.rubr.de poteſtat. Legati in commendando Beneficia à numero* 288.Gigas *de penſio.q.* 72.*n* 3.Corraſ. *de benef.2.par.cap.ſexto*, & Duarenus *lib.3.cap.*10. Octau.Veſtius *in praxi lib.7. c.2.num.3.*Didacus Perez,*in lib.1.titulo* 10.*libro tertio.* Ordinam.Doctor Sahagun.*in ca.fin.de ſequeſtratione poſſ.numero ſexageſimoquarto*, qui ait ita praxi frequentiſſime recipi,&plures vidiſſe,& agnoſcere Beneficiarios à ſequeſtre præſentatos, & nouiſſime Io. Gutierrez *de tutelis 3.part.cap.7.numero decimoſexto & 18.*

Dicens magis communem, & procedere ſiue ius
2 Patronatus † ſequeſtretur de per ſe, ſiue vniuerſitas, in qua eſt ius patronatus, cum Lambert.ſupra cum quo etiam *articulo quarto,ſeq.*inquit,*numero ſeptimo*, ſecus eſſe in depoſitario, non ſequeſtro iuris patronatus, de per ſe, vel cum Vniuerſitate,qui non præſentauit & poſt hæc Gonçalez *gloſſ.23.numer.decimoſeptimo.*

3 Quamuis contrarium teneant Hoſtien.Butrius, † Abb.*n.15.*& Enric.*in d.c.examinata*, & Baeça,*de decima tutori præſtanda,c.20.n.17.*& magis communem dixerit Renatus Copinus *de Domanio Franciæ.lib.3. tit.9.n.8.*

4 Et quamuis voluntarium † ſequeſtrum à neceſſario, vt ille conferat,præſentet, & eligat cum poſſideat,hic vero non diſtinguant Selua *de benefic.2.parte cap.nono*,Rebuffus *de nominatio.quæſtione 14.numero 127.& 128.alias 76.*Probus ad Monachum *in capit. nullus de temporibus ordinatio.in ſexto numero quinto.* & P.Gregorius *de Beneficiis capitulo* 38. *numero* 18.

Et quamuis Zechus *de benef.& penſio.* † *Eccleſ.c.2.* 5
verſ.ſequeſter, etiam dicit ſequeſtrum poſſe conferre dummodo periculum ſit in mora, quia labatur tempus datum collatori.

Nec obſtat † ratio contrariæ ſententiæ,quod ſe- 6
queſter fructus colligat nomine alieno, & ſic non poſſit præſentare,ſeu conferre,ſicut creditor pignoris cap.cum Bertholdus de re iudicata, cum non cadat reſtitutioni fructus præſentationis, ſeu collationis iam factæ,&c. Nam reſpondetur, quod id non procedit in ſequeſtro, qui adminiſtrat & exercet omnia iura rei ſequeſtratæ, nec poteſt tunc Dominus pręſentare,vel conferre;creditor vero pignoris ideo non præſentat,quia adeſt perſona legitima,quæ pręſentet,nempe verus Dominus, ita Doctores citati maxime Barba.Felin.Lambertus,Corraſ.Duar. Didac.Perez & Io.Gutierrez.

Et quod præſentare non poſſit,qui poſſidet iure † 7
pignoris *dict.cap.cum Bertholdus.* fuit reſolutum in vna Legionen Parochialis de Villalobos 29.Ianuar. 1596.coram Domino Lita,& vide dicta *cap præced.à n.*10.Nec valet *lex 9.titulo 15.part.*1.quæ contrarium vult.

Quamuis Doctor Sahagun.*in d.cap.fin.numer.62.* 8
reiiciat hunc intellectum,dicens † eum inconſideratum ex *c.ex literis de iure patron.* vbi erat verus Dominus,qui præſentare poſſet, & nihilominus conductor præſentat,& in præſentatione vero D.non pręfertur.

Sed facilis eſt reſponſio ad *dict.cap.ex literis*,ibi,*enim ideo* † *præſentat conductor*, quia erat conductor 9
ad longum tempus, ſeu potius emphyteuta, qui habet vtile Dominium, & ſic ad eum tranſit ius patronatus, cum Vniuerſitate bonorum, vt Dd. ibi communiter intelligunt, poſt alios Lambert. *2.part. lib.1.quæſt.8.artic.2.*& ipſemet D.Sahagun *ibi nu.58. & 61*

Vnde in conductorem † ad modicum non longum 10
tempus non tranſit ius patronatus, ſeu præſentandi, etiam cum Vniuerſitate bonorum, vt contra Cardi. & Abb.*in dict.cap.ex literis.* docent Paul.de Caſtro *conſi.*57.Felin.*in dict.cap.cum Bertholdus, numero vigeſimonono*,Pauin.*de offic.& poteſtat.Capituli ſede vacante.5.quæſt.2 part.ſub numero nono*,Selua *part. 2.qu.* 10.Rochus *verb. ipſe vel is. quæſt.vigeſimaſexta,num.* 57.& 58.Paul.de citadinis, *nona parte quæſt.4* Lamb. *d.artic.* 2. Rebuffus *de nominatio.q.14 num.*122. alias 72.*& quæſtione decimaſeptima, numero* 53. & 56.alias 21.& 23.Duaren.*lib.3.cap.*8.Greg.Lopez *in l.nona,ti. 15.part.1.*Baeça *de decima tutori præſtand.capit.23.numero* 32.Salcedo,ad Bernard.Diaz.*regula* 401.2. *ampliatione.* Gratian.*regul.*341.*numero* 8 Eſpino *de teſtam.gloſſ. quarta, numero* 119. Carrotius *de locato* 5. *part.Rubrica de iure patronatus.* Ioannes Gutierrez *de tutelis tertia parte capit. vigeſimonono, numero decimoſexto*,& Zechus *de benefic.& penſion.cap.* 12.*numero* 12.

Ex quibus id procedit, etiamſi aliter inter condu- 11
ctorem, † & Dominum,cautum,ſeu conuentum ſit, quicquid dicat Zerola *in praxi Epiſcopali 1.p.verb.ius patronatus,§.8.dub.*18. & conducit *deciſ.* Rotæ 709. *par.1.diuerſor.*

Vnde conuincitur † quod Rebuff.*d.q.14.numero* 12
120.& 121.1 2.alias 72.tenere videtur, quod in conductorem fructuum Epiſcopatus, tranſit etiam ius conferendi ſi ſpecialiter ſit ei conceſſum, licet non alias. Sed reuera ius conferendi non poteſt concedi per viam contractus locationis,& alias conceſſio eſſet Simoniaca & nulla, etiamſi ob illud fructus pluris non locarentur.

Id autem quod dictũ eſt ſequeſtrum poſſe conferre, intelligi debet data capacitate perſonæ ſequeſtri,† quia clericus eſt,ſecus ſi laicus. Nam laici ſpi-
13 ritualia tractare omnino prohibentur,*capit. 2. de iudiciis & cap.cauſam quæ de præſcription.cum aliis.* Ita probus *in dict.cap. nullus numero* 5.Corraſ.*dict.capitul.6.ad fin.*& Zechus *dict.capit. 2. verſicul.ſequeſter etiam.*

14 Et idem in præſentatione, † ait probus ibi,vt ſequeſter laicus præſentare non poſſit.

Quod accipiendum † videtur, quando ius præ-
15 ſentandi pertinet ad Eccleſiam,Prælaturam, Dignitatem,ſeu Beneficium ſequeſtrata, & ita loquitur probus ibi,ſecus quando ad Caſtrum, ſeu Villam, vel alia bona temporalia ſequeſtrata, ſeu quando ius patronatus laicale ſequeſtraretur de per ſe, tunc enim poſſet laicus ſequeſter præſentare,ex quo ipſũ jus patronatus eſt laicale.

Et quando laicus deputaretur ſequeſter, alicuius Prælaturæ † Dignitatis,ſeu Beneficij, ſolum cenſe-
16 retur deputatus ad temporalia,&c.

Et de materia ſequeſtri vltra Dd.*in d. cap. examinata,*† *& in l. intereſſe puto.ff.de acquirenda poſſeſ-*
17 *ſione,& in titulo de ſequeſtr.poſſeſſ.*vbi latiſſime D.Sahagun.& *in Clement.1.eodem titulo*, videndi ſunt Iacobus de Arena Franc.Curtius, & Angel. Peruſ. *in tractat.de ſequeſtrat.& ſequeſtris*,qui habentur inter *tract.aſſecurationis,& de pignor.*& nouiſſime Carrocius *de ſequeſtro.*

18 Et quod ſequeſter † voluntarius poſſideat *l.licet §.rei depoſita.1.ff.depoſiti*,neceſſarius vero, id eſt, iudicis authoritate datus non poſſideat *d.l.intereſſe puto.* quoniam ſequeſtrum neceſſarium poſſeſſione non priuat, eſt communis ſententia; quam tenent Bart.& alij *in d.l.intereſſe puto*, & ibi Cumanus dicit communem Cardin. *num.*25.& Imola 6.*in dict.Clementina* 1. Abb.*n.*13.& Felin.14 *in dict.cap. examinata*,Curtius *d.tract.de ſequeſtris.quæſt.* 20. *num.* 71. Guido Papa *deciſ.246.num.6. & ibi additio.* Grammatica *deciſ.*Neapolitana 51.*num.*2.Caſſadorus *deciſ.* 14.*ſuper reg.n.*12. Mohed.*deciſ.14.de reſtitut.ſpoliat.* Sarn.*in regula de Annali.quæſt.*46. & Mand. *eadem regula* 34.*quæſt.43.numero* 5. & 6. & Tiraquellus *de iure conſtituti limitatione* 17.*nu.* 6. Gregorius Lopez *in l.1.tit.9.par.3.verb.por auenentia*,Corraſ.*d.c.*6.& *libro 3.Miſcell.cap.*2.Menochius *de retinenda remedio 3.n.*86. Granutius ad Veſtrium *d.lib.7.cap.2. nu.* 17.Rota *decis.46.part.1.diuerſarum & 273. numero 1.part.2.*& dicit communem Doctor Sahagun *in ca-*
19 *pit.1. de ſequeſt. poſſ.numero* 9.licet † ipſe *à numer.* 8.varias ſententias in hoc referat. Et tandem teneat ex ſequeſtrat. recte facta, ipſius actus natura, ſemper poſſeſſionem in ſequeſtrem tranſire, vt colligat, adminiſtret, & ſeruet;quod etiam tenet Lambert. *d.art.3.& 4.*

20
Sed ſi ſequeſtratio † Eccleſiæ de qua contenditur non ſit facta,& pendente lite, vacatio acciderit Beneficij, pertinentis ad collationem,vel præſentationem eius Eccleſiæ,dubium eſt,quis habeat tunc conferre,vel præſentare.

21 In quo P. Gregor. *dict.cap.*38.*numero* 19. inquit † vtrumque litigantium conferre poſſe, illum autem ius habiturum,cui collatum eſt ab eo, qui in lite vicerit, niſi alter litigantium probaret ſe habuiſſe poſſeſſionem cõferendi,&in poſſeſſione contuliſſet ante litem ex *d.cap.ex literis, & cap. conſultationibus,de iure patronatus & cap.penultim.de cauſa poſſeſſion.*

Verius tamen dicendum eſt, quod aut lis mota
† eſt ſuper poſſeſſione, ita quod pendet quæſtio, 22
quis poſſideat,& tunc nullus eorum poterit conferre,vel præſentare,*cap.2. de in integrum reſtitutione:* aut vero ſolum mouetur quæſtione ſuper proprietate, & tunc ſimiliter nullus poteſt conferre, vel præſentare, niſi ante litem motam, quis ſit in poſſeſſione,poſſeſſor enim poterit conferre, vel præſentare, quia exiſtens in poſſeſſione rei,lite pendẽte poteſt colligere fructus illius, cum non debeat quis commodo ſuæ poſſeſſionis lite pendente priuari *ca.1.vt lite pendente.*Lancellotus *de attentatis 2. parte cap.4.declaratione* 4.Et continuans poſſeſſionem non attentat. Lancellot.*dict.cap 4.limitatione* 1. Rota *decis.785.nu.3.parte 1.& deciſ.17.ad fin 2.parte diuerſorum.*ita poſt Anton.Abbas *in dict.cap.ex literis à num.*7.Rochus, *verb.competens,q.23.à num.* 52. Lancell.*d.c.4.in præfatione,à num.*541. *ad* 555.& *nu.* 593.& Greg.Lopez *in l.9.tit.15.part.1.*de quo Lamb. *1.p.2.lib.q.3.art.4.*

Quamuis in caſu de quo agimus ſcilicet, quando
lis non eſſet † principaliter ſuper iure conferendi, 23
ſeu præſentandi, ſed accesſorie, & in conſequentiam introducta, nempe ſuper re, cui competit, & cui quodammodo eſt annexum ius conferendi, ſeu præſentandi, puta quando aliquod Caſtrum, vel Villa haberet ius præſentandi,aut aliqua Eccleſia,ſeu Dignitas ius conferendi, ſeu præſentandj, ſuper quo Caſtro,Villa,aut Eccleſia,ſeu Dignitate lis mota eſſet,Lancellotus, *ibi numero* 544.& 545.cum Rota *deciſion.1.de iure patronat.in nouis*, & Ægidio *deciſione* 700. *ſeu* 701. abſolute teneat per dictam litem non impediri præſentationem, aut collationem.

At ego idem eſſe exiſtimo quoad hoc, motam eſſe litem ſuper Caſtro,† ſeu Villa,aut Eccleſia,ſeu
Dignitate,cui competit,ſeu eſt annexum ius præ- 24
ſentandi, vel conferendi,ac motam eſſe principaliter ſup iure præſentandi, vel conferẽdi. Nã litigioſo facto principali,etiam acceſſorium, & conſecutiuum eſt litigioſum, ex *regula acceſſorium.lib.6.*Rota *deciſ.6.part.2. diuerſorum, nu.7.& 8.* in vna Calagurritana Beneficij.de Ariola.14.Maij & 19.Nouemb.1593.coram D.Gipſio.

Tamen in dicto ſecundo caſu, nempe quando
mouetur † quæſtio ſuper proprietate,licet præſen- 25
tatio poſſeſſoris debet admitti,præſentatus non debet inſtitui,ſed debet ipſa inſtitutio differri in euentum cauſæ,quia poſſeſſor ſi ſuccumbat, tenetur reſtituere omnes fructus quos percepit à die motæ litis,ſeu poſt litem conteſtatam.*l.certum C.de rei vendicatione.l.2.C.de fructibus,& litium expenſis.* Bart. *in l.ex diuerſo.num.9.ff de rei vendicatione*, & notatur *in cap.grauis de reſtitutione ſpoliat.* & ſi inſtitueretur pręſentatus lite pendente,non poſſet illum fructum reſtituere, quia legitime inſtitutus, remoueri non debet. Ita cum Butrio Abbas, & Rochus *ſupra*, & videtur tenere Zerola *in praxi Epiſcopali, d.prima parte,verbo ius patronatus §. octauo. decimoſexto dubio.*

Et quod inſtitutio præſentati à poſſeſſore † dif- 26
ferenda ſit in euentum cauſæ, procedit ſane ſecun-

dum ipſos, ita ſentientes, etiamſi lis non finiatur infra tempus, datum ad præſentandum, nec tunc poterit Epiſcopus libere prouidere quicquid dicat, Lambert. dict. quæſtione 3. articulo 4. numero tertio & ad fin.

27 Nec obſtat † textus, in cap. quoniam in fin. & in cap. ſi vero, & in cap. eam te, & cap. cum propter de iure patron. vbi habetur, quod ſi quæſtio ſuper iure patronatus infra tempus præſentandi non terminatur, libere poteſt Epiſcopus prouidere, id enim procedit, quando propter litis pendentiam inter patronos, nullus poteſt valide prẹſentare, ſecus vero, quando infra tempus datum ad prẹſentandum, datur prẹſentatio valida, vt in dicto caſu quando lis mota eſt ſuper proprietate tantum, & antea aliquis erat in poſſeſſione, tunc enim licet lis non finiatur infra tempus datum ad præſentandum, non debet auferri præſentato ius illi ad Beneficium quæſitum.

28 Et ideo, quando eſt lis inter perſonas præſentatas in tempore † non currit quadrimeſtre, ſeu ſemeſtre, vt poſſit eſſe locus deuolutioni, Lapus allegatione 78. ad ſecundam quæſtionem vbi Mandoſ. litera X. inquit, quod cum Lapus non habeat contradictorem, & ſit maximẹ authoritatis, ab hac eius opinione recedi non debet, &c.

29 Quod procedit, etiamſi lis, † ſit ex vi iuriſpatronatus, ſeu præſentandi. Nam non debet auferri ius quẹſitum præſentato, ſi forte cum præſentans habet ius prẹſentandi, nec eſt ſtatutum tempus, ad inſtituendum, ſed ad prẹſentationem faciendam, quæ ſupponitur in tempore facta, & ita ſeruatur.

Quidquid dicat Lambert. 2. par. 2. lib. quæſt. 1. art. 9. 8 caſu nu... 17. & Rota in vna † Dertonen. iuris patronatus 8. Febr. 1599. & 10. Ian. & 19. Febr. 1600. coram D. Penna, vt in ſequenti diciſ. 19. Februarij 1600.

Vtraque parte informante dubitaui, an eſſet vel non
30 eſſet recedendum à deciſis in hac cauſa ſub die 8. Februar. 1599. & ſub die 10. Ian. 1600. & Rota in deciſ. perſiſtendum cenſuit per doctrinam Pauli de Leazarie, quem refert, & ſequitur Zabarella in Clementina plures. §. quibus numer. 1. quæſtion. 1. de iure patron. & Lambert. de iure patron. lib. 2. part. 2. quæſtion. 1. artic. 9. vbi late iſti Doctores & alij diſcutiendo hanc materiam diſtinxerunt plures caſus, ex quibus Rota aliquot ad hanc cauſam pertinentes pro intelligentia veritatis, & deciſione dubij propoſiti conſiderauit. Primus eſt, quando non conſtat de iure patronatus, nec præſentandos eſſe patronos, quo caſu non obſtante contradictione prætenſorum patronorum, Epiſcopus poterit Eccleſiam ordinare, quod maxime procedit, ſi in præcedẽdibus vacationibus Epiſcopus prouidit de tali beneficio, tanquam de libero. Nam tunc eo iterum vacante nullo, nec ſine litis, nec ſemeſtri, vel quadrimeſtri expectato, debet Epiſcopus procedere ad illius collationem Paul. de Leazaro, & Zabarella in d. Clementina plures, §. quibus quæſt. 1. num. 1. verſiculo ſecundo caſu. Lambert. d. artic 9. nu. 11. verſ. tertius eſt caſus, vbi allegat Anchor. Imolam & alios idem tenẽtes. Sed iſte non erat caſus noſter. In quo ius patronatus præſupponebatur. Alter caſus eſt quando dubitatur an Beneficium ſit de iure patronatus, quo caſu Zabarella præcitato loco, vsque tertio caſu dicebat, quod quando patroni litigant de iure patronatus, vel de poſſeſſione iuris patronatus, Epiſcopus debet expectare laicos per quatuor menſes, & clericos, etiamſi litigent cum laicis, per ſex menſes, intra quos debet cauſa finiri, alias iis elapſis Epiſcopus ordinabit Eccleſiam ſine præiudicio euincentis, c. ſi vero cap. Cum propter, & cap. quoniam, in fin. de iure patron addit que ibidem Zabarella hunc eſſe caſum ſpecialem, in quo contra impeditum currit tempus. Tertius caſus eſt quãdo patroni litigant de præſentatione, ex vi iuris præſentandi, & tunc idem dicendum eſt, quia expectari debent vsque ad quatuor, vel ſex menſes. Quartus caſus eſt quãdo patroni litigant ratione prærogatiuæ, ſiue ratione formæ præſentationis, & tunc ob lapſum temporis non paratur eis præiudicium, quia non eſt quod imputetur eis cap cum Bertholdus, de re iudicata, quia ſi aliter diceretur, pararetur via fraudibus, quod eſſe non debet, cum enim hoc tempus ſtatuatur ad præſentandum, non autem ad inſtituendum vltimo die termini fieri poteſt, Zabarella præcitato loco, quem cæteri communiter ſequuntur. Quintus caſus eſt quando, vel conſtat de iure patronatus, vel illud præſupponitur, vt in caſu propoſito, in quo non reuocabatur in dubium, & tunc lite pendente ſuper præſentatione facta ante lapſum tempus ſemeſtre, ſi præſentantes ſint clerici, vel quadrimeſtre ſi ſint laici, non debet Epiſcopus ordinare, aut alteri conferre Beneficium, ſed ſtare debet maiori parti, & vni ex ipſis conſiderando merita præſentatorum, quia non eſt lis inter patronos ex vi iuris patronatus, cum omnes fateantur præſentantes eſſe patronos, ſed lis eſt inter ipſos ſuper forma præſentationis, & tunc non eſt locus deuolutioni, ita Zabarella loco citato, Lambert. ſupra n. 29. verſ. ſeptimus eſt caſus. Denique ſextus caſus conſiderabatur quando eſt lis inter præſentatos in tempore, prætendentes ſolam præſentationem de vno quoque factam eſſe attendendam, & iſto caſu non erat locus deuolutioni, ob lapſum tempus ad præſentandum, quia diſpoſitio text. in c. quoniam de patron. inducens deuolutionem, quando eſt lis inter patronos tanquam rigoroſa, & exorbitans, non extenditur ad litem inter præſentatos, Imola in c. cum vos de officio ordin. n. 7. verſic. nec obſtat. vbi Ioann. Andr. n. 2. verſ. vnde iura. Ant. de Butrio n. 7. verſic. iura ergo. Rochus verb. honorificum. quæſt. vigeſimaquarta numero 54. Lapus allegat. 78. numero decimoquinto, verſ. non obſtat, & numero 16. verſ. item non debet. Multa ex prædictis ſuadebant ſtandum in deciſis. Nam in præſenti, nec iuspatronatus, nec quaſi poſſeſſio iuris præſentandi reuocabatur in dubium, & propterea non ceſſet locus deuolutioni, & præſertim, quia inſtructam iam cauſam renuit Ordinarius expedire, vt deuolutioni fieret locus, ad Zabarell. & alios in contrarium allegatos in capitulo cum vos de officio ordinarij placuerunt reſponſiones datæ in deciſione in hac cauſa facta die 10. Ian. 1600. vbi per ſimilem diſtinctionem caſuum, fuit difficultas ſublata.

In caſu vero collationis † poſt litem ſuper proprietate motam, factæ ab eo, qui antea erat in quaſi 31
poſſeſſione conferendi bona fide, non videtur prouiſus remouendus, etiamſi poſtea collator ſuccumbat in proprietate, cum per talem collationem acceptatam, prouiſus acquirat ius in re in Beneficio c. ſi tibi abſenti, & cap. penultim. de Præbend. in 6. iuncta l. qui ſcit. §. fin. ff. de vſuris, & gloſſ. penultim. in dict. leg. 2. C. de fructibus & litium expenſis, & ibi Bartol. n. 5. & in dict. leg. & ex diuerſo, nu. 9 vbi habetur, quod bonæ fidei poſſeſſor facit fructus ſuos etiam poſt litem conteſtatam, quamuis eos ſit reſtituturus ſi ſuccumbat, & fuit dictum in Salamantina fructuum de anno 1591. coram D. Pamphilio infra adducta 11. part. cap. vltimo 8. dub. num. 242. Nam fructus collationis legitime factæ, reſtitui non poteſt ex dictis, & conſequenter iſte prouiſus poterit ſtatim capere poſſeſ-

poſſeſſionem Beneficij, quæ eſt ſequela collationis, ad Lancell. ſup. num. 624.

32 Sed & Innocentius in dict. cap. conſultationibus, † in princ. Cardinal. in dict. cap. ex literis, quæſtione vltima. & Bald. in libro 2. Cod. de ſeruit. & aqua numer. 81. tenent, quod pendente lite ſuper proprietate, poteſt etiam fieri præſentatio, & inſtitutio, quod etiam videtur tenere Lancellotus ſupra numero 622. 623. & 624. & Menoch. conſilio 90. in fin. libro 1. & videtur probabilius, & praxi conformius. Nam cum præſentatio ſit facta legitime, attento præſenti ſtatu à poſſeſſore bonæ fidei, qui facit fructus ſuos, debet ſequi inſtitutio, nec eſt habendum in conſideratione, quod non poſſet illum fructum reſtituere ſi condemnaretur, & illa dilatio inſtitutionis, vergeret in magnum damnum Eccleſiæ, & hanc ſententiam approbat dict. l. ex parte nona titulo decimoquinto, parte 1. & ibi, Gregorius Lopez gloſſa vltima.

Et videtur tenere Congregatio Concilij, † vt ſe-
33 quenti declaratione. Congregatio cenſuit, debere Epiſcopum admittere examen eius, qui eſt præſentatus à patrono, de cuius patronatus validitate in petitorio controuertitur coram eodem Epiſcopo, facta tamen per Epiſcopum proteſtatione de iuribus ſuis, & ſine eorum præiudicio, vel committere alteri Epiſcopo viciniori.

CAP. VII.

De capitulo ſede vacante,

SVMMARIA.

De Capitulo ſede vacante an poßit Beneficia conferre & in eorum collatione ſuccedat, numero primo.

Quamuis aliqui dicant, Capitulum ſede vacante ſolum ſuccedere in his, quæ ſunt iuſtitiæ, & neceſſitatis, &c. & alij dicant ſuccedere quoad ea tantum, quæ in iure reperiuntur expreſſa, & non in aliis, tamen verius eſt, regulam eſſe quod Capitulum ſede vacante fungitur vice Epiſcopi, & ſuccedit in omnibus quæ ſunt iuriſdictionis ordinariæ, exceptis caſibus in iure expreſſis, à num. 2.

De officio & poteſtate Capit. ſede vacante, qui ſunt videndi, n. 5.

Pro iuriſdictione exercenda hodie ex Concilio Trident. tenetur Capitulum ſede vacante creare Vicarium infra octo dies qui ſaltim in iure Canonico ſit Doctor, vel Licentiatus, vel alias quantum fieri poterit idoneus, alias ad Metropolitanum deputatio huiuſmodi deuoluitur, n. 6.

Capitulum quod infra octo dies Vicarium non conſtituit, poteſt re integra moram purgare, num. 7.

An Epiſcopus teneatur, etiam & cogi poßit conſtituere Vicarium, remiſſiue, num 8.

Vicarius Capituli ſede vacante debet eſſe Doctor, vel Licentiatus, alias deputatio eſt nulla, & deuoluitur ad Metropolitanum, numero 9. & cenſuit Sacra Congregatio Concilij in declarationibus adductis, num. 10. & 11. quod male ſeruatur in Eccleſiis huius Regni, numero 14.

Eligendi ſunt Doctores, vel Licentiati, in Vicarios Capituli ſede vacante, ſi in Capitulo adſint, alias ſufficit, quod vnus eligatur, qui ſit quantum fieri poterit idoneus, ſi tamen adeſſet aliquis iuris Canonici peritus & idoneus licet non graduatus, deberet eligi, &c. nu. 12. & 13.

Non poteſt fieri (quod in quadam Eccleſia huius Regni fieri dicitur) nempe per ſingulos duos menſes eligere duos Vicarios de Capitulo, vnum graduatũ qui exercet officium, & alium non graduatum, qui non exercet, accipit tamen medietatem emolumentorum officij, id enim eſt Simonia & contra titulum. Ne Prælati vices ſuas num. 15. ſicut etiam eſt Simonia & contra dict. titulum conuenire Canonicos, quod quicumque eorum eligatur in Vicarium, teneatur diuidere cum aliis ſalarium & emolumenta officij, &c. vnde prædictæ electiones tanquam Simoniacæ ſunt nullæ, &c. num. 16.

Vicarius Epiſcopi non debet neceſſario eſſe Doctor, vel graduatus, licet Epiſcopus teneatur idoneum & litteratum Vicarium conſtituere. Et grauiter peccant Epiſcopi qui aliquando conſtituunt Vicarios Theologos, ſeu alias ad officium ineptos, tenenturque ad reſtitutionem damnorum, & propinarum, &c. & ipſi etiam qui acceptant officium ad quod ſunt inepti, à nu. 17.

Nec etiam Vicarius Capituli Eccleſiæ collegiatæ ſede vacante prælati, qui ordinariam, & quaſi Epiſcopalem iuriſdictionem habet, neceſſario debet eſſe Doctor, aut Licentiatus, n. 20. vbi ponitur declaratio S. Congregationis.

In electione Vicarij Capituli, non requiritur forma Capituli quia propter de electione, nec decreti Concilij, ſeſſ. 25. de regularibus capit. 6. contra Fuſcum dubitantem, n. 21. & 22. vbi ponitur declaratio S. Congregationis.

Super d. c. 16. Concilij ſeſſ. 24. de reform. ponuntur aliquæ declarationes S. Congregationis, quæ ſunt notandæ n. 23. & alia remiſſiue, n. 24.

Capitulum ſede vacante non poteſt in aliquo ſe intromittere circa adminiſtrationem iuriſdictionis, ſeu ſibi aliquid reſeruare, ſed debet totam libere Vicario relinquere, licet antea poſſet dare ei poteſtatem reſtrictam & limitatam, n. 25. nec poteſt vnam cauſam alteri delegare, n. 26.

Ex hoc videtur procedere illa declaratio quæ ait, Capitulũ (in quod ſecundum veriorem ſententiam tranſit indiſtincte ius viſitandi) non poſſe eligere viſitatorem ad viſitandum Diœceſim abſque Vicario, vult enim quod ſi opus fuerit viſitatore, Vicarius eum conſtituat, ſed non videtur receptum in Hiſpania, num. 27.

In Vicarium electum à Capitulo ſede vacante, eo ipſo tranſit tota iuriſdictio Capitulo competens, nec eſt neceſſarium ſpeciale mandatum quoad ea quæ ſine eo in vicarium Epiſcopi non tranſeunt n. 18. Quamuis antea, in eum non tranſiret maior poteſtas, quam in vicarium Epiſcopi, n. 29.

Si tamen de facto capitulum det vicario, à ſe electo, limitatum mandatum, reſeruando ſibi aliqua, non videtur poſſe exercere poteſtatem in illis, quæ ſibi capitulum reſeruauit, cum vicarius non habeat aliunde iuriſdictionem, niſi ab ipſo cap. n. 30. Quamuis Vgolinus videatur ſentire contrarium, n. 31. quem impugnat Suarez relatus, num. 32. & 33.

Metropolitanus tamen ad quem deuoluitur deputatio vicarij ob negligentiam capituli, poſſet illi dare iuriſdictionem, & poteſtatem, in illis quæ capitulum ſibi reſeruauit, num. 34.

An capitulum ſede vacante poßit plures vicarios conſtituere? à nu. 35. reſoluitur poſſe, ſicut poteſt Epiſcopus,